

I. РЕЄСТРАЦІЙНА ФОРМА

№	Назва поля	Вміст поля
1.	Назва роботи	Магістерська кваліфікаційна робота
2.	Автор (ПІБ)	Франчук Вікторія Андріївна
3.	Дата (рік, місяць, день)	2025
4.	Факультет	Економічний
5.	Спеціальність	071 - Облік і оподаткування
6.	Освітня програма	Облік і аудит
7.	Кафедра (шифр, назва)	11.05 – обліку та оподаткування
8.	Форма навчання	Денна
9.	Тема магістерської кваліфікаційної роботи	Організація і методика обліку основних засобів, аналіз та аудит ефективності їх використання
10.	Керівник (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	Кузик Наталія Петрівна, к.е.н., доцент
11.	Ключові слова	основні засоби; організація обліку; методика обліку; аналіз основних засобів; ефективність використання; аудит; внутрішній контроль; фінансова звітність
12.	Анотація (до 300 символів)	У випускній магістерській кваліфікаційній роботі розглянуто основні засоби як економічну категорію, нормативно правове забезпечення обліку та внутрішнього контролю, організацію і методику обліку, аналізу та аудиту основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»
Магістерська кваліфікаційна робота, яка подана на плагіат в електронному вигляді повністю відповідає роздрукованому примірнику.		

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Економічний факультет

ПОГОДЖЕНО
Декан економічного факультету

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри обліку та
оподаткування

_____ **Андрій МУЗИЧЕНКО**
(підпис)

_____ **Володимир ЛИТВИНЕНКО**
(підпис)

«__» _____ 2025 року

«__» _____ 2025 року

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **«Організація і методика обліку основних засобів, аналіз
та аудит ефективності їх використання»**

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

Освітня програма «Облік і аудит»

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

**Гарант освітньо-професійної
програми**

к.е.н., доцент

_____

Тамара ГУРЕНКО

**Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи**

к.е.н., доцент

_____

Наталія КУЗИК

Виконала

_____

Вікторія ФРАНЧУК

Київ - 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Економічний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри обліку та оподаткування
к.е.н., доцент _____ Володимир ЛИТВИНЕНКО
“ _____ ” _____ 2024 р.

**ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧЦІ**

Франчук Вікторії Андріївни

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

Освітня програма «Облік і аудит»

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи **«Організація і методика обліку основних засобів, аналіз та аудит ефективності їх використання»**

затверджена наказом ректора НУБіП України від 16 жовтня 2024 року № 1856 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: нормативно-правові акти України; наукові статті вітчизняних та зарубіжних вчених; матеріали науково-практичних конференцій; статистичні дані; інтернет-ресурси; матеріали власного спостереження автора, дані обліку і звітності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Основні засоби як об'єкт обліку, аналізу та аудиту.
2. Організація та методика обліку основних засобів підприємства.
3. Аналіз та аудит основних засобів.

Перелік графічного матеріалу (за потреби): таблиці, рисунки.

Дата видачі завдання « _____ » _____ 2024 р.

**Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи**

_____

Наталія КУЗИК

**Завдання прийняла до
виконання**

_____

Вікторія ФРАНЧУК

Реферат
на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за темою
«Організація і методика обліку основних засобів, аналіз та аудит
ефективності їх використання»

У магістерській кваліфікаційній роботі розкрито теоретико-методичні підходи до організації та методики обліку основних засобів, а також до їх аналізу й аудиту. Практичну частину виконано на матеріалах ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані», де було досліджено організацію обліку основних засобів, проведено їх аналіз і оцінено діючі підходи до аудиту ефективності їх використання.

У вступі обґрунтовано актуальність досліджуваної проблематики, визначено об'єкт і предмет дослідження, сформульовано мету та завдання магістерської кваліфікаційної роботи.

Розкрито економічну сутність основних засобів як об'єкта бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту, їх класифікацію. Критично проаналізовано вимоги національних і міжнародних стандартів щодо відображення інформації про основні засоби в обліку і фінансовій звітності. Значне місце в роботі було відведено вивченню практичних підходів до організації документообігу, формування елементів облікової політики, методики синтетичного та аналітичного обліку основних засобів. Проаналізовано відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності підприємства та оцінено її інформативність.

Розкрито методику економічного аналізу основних засобів та інструменти оцінювання ефективності їх використання. Оцінено сучасні підходи до аудиту інформації про основні засоби та до перевірки їх раціонального використання активів. Розглянуто можливості цифровізації аналізу й аудиту основних засобів та визначено перспективні напрями підвищення достовірності й аналітичної цінності облікової інформації.

У висновках магістерської кваліфікаційної роботи узагальнено результати дослідження та наведено рекомендації щодо удосконалення організації й методики обліку основних засобів, підвищення ефективності їх аналізу та аудиту їх використання.

Ключові слова: основні засоби; організація обліку; методика обліку; аналіз основних засобів; ефективність використання; аудит; внутрішній контроль; фінансова звітність.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ОБ’ЄКТ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ	6
1.1. Основні засоби як економічна категорія та їх роль у діяльності підприємства	6
1.2. Класифікація основних засобів та їх оцінка.....	13
1.3. Особливості застосування міжнародних стандартів обліку щодо операцій з основними засобами	20
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА	28
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	28
2.2. Організація бухгалтерського обліку основних засобів.....	36
2.3. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.....	41
2.4. Відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності підприємства	50
Висновки до розділу 2	55
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА АУДИТ ЕФЕКТИВНОГО І РАЦІОНАЛЬНОГО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	58
3.1. Методика аналізу основних засобів та ефективності їх використання.....	58
3.2. Аудит і раціональне використання основних засобів в кризових умовах війни та економічної нестабільності	65
3.3. Цифровізація аналізу та аудиту основних засобів: можливості, виклики та перспективи ..	79
Висновки до розділу 3	85
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	89
ДОДАТКИ.....	97

ВСТУП

Діяльність підприємства невід'ємно пов'язана з наявністю та раціональним використанням основних засобів, які повинні мати відповідний склад і структуру для забезпечення безперебійного виробничого процесу. Для досягнення конкурентоспроможності та отримання запланованого рівня прибутку важливо регулярно аналізувати ефективність використання основних засобів, оцінювати їх відтворення та досліджувати чинники, що впливають на ці процеси. Центральне місце в управлінні підприємством займають питання оновлення, модернізації та підтримки основних засобів на належному рівні. Адекватна оцінка їхньої вартості дозволяє виявити недоліки в управлінні, точно відображати ці активи у балансі та забезпечувати достовірність облікових даних.

Основні засоби виступають ключовим чинником підвищення ефективності виробничої діяльності. В умовах розвитку ринкової економіки облік основних засобів стає обов'язковою складовою функціонування кожного підприємства незалежно від його форми власності. Саме ефективно організований облік дозволяє забезпечити раціональне використання основних засобів шляхом моніторингу їх надходжень, вибуття та відповідності виробничим потребам. Ці аспекти визначили актуальність теми, окреслили її пріоритети й завдання для дослідження.

Питання, пов'язані з обліком основних засобів суб'єктів господарювання, аналізом та аудитом ефективності їх використання розглядали у своїх працях такі дослідники, як Бондар М.І., Бутинець Ф.Ф., Гуренко Т.О., Гуцаленко Л.В., Дерев'янка С.І., Загородній А.Г., Коцупатрий М. М., Кузик Н.П., Литвиненко В.С., Марчук У.О., Садовська І.Б., Сук П.Л., Сук Л.К., Швець В.Г., Шевчук К.В. та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою є дослідження теоретичних та практичних аспектів організації і методики обліку основних засобів, аналізу та аудиту ефективності їхнього використання.

Для досягнення мети в роботі сформульовано для вирішення такі **завдання:**

- розкрити сутність основних засобів як економічну категорію та об'єкт бухгалтерського обліку, аналізу і контролю;
- розглянути основні класифікаційні ознаки, за якими розподіляються основні засоби;
- охарактеризувати особливості застосування міжнародних стандартів обліку щодо операцій з основними засобами;
- розкрити особливості ведення синтетичного та аналітичного обліку основних засобів та їх розкриття у фінансовій звітності підприємства;
- систематизувати існуючі підходи до аналізу та аудиту основних засобів і їх раціонального використання в кризових умовах та економічної нестабільності;
- дослідити особливості цифровізації аналізу та аудиту основних засобів, які можливості, виклики та перспективи.

Об'єктом дослідження виступають процес організації і методики обліку основних засобів, аналізу та аудиту ефективності їхнього використання на матеріалах «Самсунг Електронікс Україна Компані».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань, пов'язаних з організацією обліку, аналізу та аудиту основних засобів та ефективності їх використання.

Методи дослідження. У процесі підготовки магістерської кваліфікаційної роботи були застосовані методи аналізу та синтезу, теоретичного узагальнення і класифікації, що дозволили визначити економічну сутність основних засобів в обліковому аспекті та сформувати їх класифікацію. Також використано методи логічного узагальнення і порівняння для оцінки організації та методичних підходів до ведення бухгалтерського обліку та аналізу основних засобів у межах обраного підприємства. Для проведення аналізу основних засобів підприємства були

здіянні методи горизонтального та вертикального аналізу, структурний аналіз, а також метод порівняння.

Джерелами інформації, які використовувалися в ході дослідження, слугували наукові роботи вчених, що стосуються теоретико-методичних аспектів обліку, аналізу та аудиту основних засобів. Додатково були залучені законодавчі й нормативні акти з обліку та аудиту основних засобів, офіційна статистична інформація, дані бухгалтерського обліку, фінансова звітність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» та Інтернет-ресурси.

Апробація роботи. Основні теоретичні положення та науково-практичні результати дослідження були апробовані на фахових наукових заходах, зокрема:

– II Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених та студентів (м. Київ, НУБіП України, 10 квітня 2025 р.), де було представлено результати за темою «Цифровізація аудиту основних засобів: можливості, виклики та перспективи»;

– Міжнародній науково-практичній конференції «Фінансово-управлінські інновації як драйвер сталого розвитку в умовах сучасних викликів» (м. Хмельницький, 7 листопада 2025 р.), на якій було апробовано результати дослідження за темою «Аудиторські процедури щодо знецінення необоротних активів аграрних підприємств».

Магістерська кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, а також висновків й списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ

1.1. Основні засоби як економічна категорія та їх роль у діяльності підприємства

Майже кожне підприємство в сучасному бізнес-середовищі не може діяти без сталого піднесення ефективності застосування матеріально – технологічної бази. Її головним складником є основні засоби. Вони, як ключовий складник виробничого поступу, гарантують не лише процеси поновлення темпів економічного зростання фірми, а й розвиток економічних процесів країни в цілому. Від стану основних засобів залежать такі вагомні властивості діяльності, як: продуктивність праці, прибутковість підприємства, техніко – технологічний рівень виготовлення, якість наданих товарів та послуг. Слідом за цим зростає і значення організації обліку основних засобів, аналізу та контролю дієвості їх застосування.

Проте, створена система обліку основних засобів не дозволяє цілком задовольняти зростаючі інформаційні потреби керування. Сутність категорії «основні засоби» можна студіювати у двох напрямках: відповідно до вимог нормативно-правових актів; за науковими підходами (в економічній літературі).

Основними нормативними актами в українському законодавстві, якими регулюється облік основних засобів є (табл. 1.1) [62]:

- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [41];
- Податковий кодекс України [49];
- Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [37].

Таблиця 1.1

Визначення «основні засоби» відповідно до нормативно-правових та
нормативних документів

Нормативний документ	Визначення
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [41]	Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здачі в оренду іншим особам чи для виконання адміністративних і соціально – культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)
Податковий кодекс України [49]	Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)
Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» [37]	Основні засоби - це матеріальні об'єкти, що їх: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду

Аналіз змісту таблиці 1.1, свідчить, що визначення терміну «основні засоби» у нормативно-правових актах та нормативних документах, які регулюють їх облік, мають певні відмінності і не пропонують єдиного підходу до його трактування. Зокрема, у НП(С)БО 7 зроблено акцент на використанні активів у виробництві, постачанні товарів та виконанні функцій із терміном служби понад рік.

У Податковому кодексі акцент зроблено на складі і граничній вартості об'єктів, а також умовах їх амортизації [49]. В МСБО 16 головна увага звертається на мету утримання активів для виробництва, постачання чи адміністративних потреб і їх використання понад один рік [37]. Водночас,

можна виділити такі критерії для визнання основних засобів (рис. 1.1), згідно з інформацією, представленою в таблиці вище:

Рис. 1.1. Основні критерії визнання основних засобів відповідно до нормативних актів України

Примітка. Побудовано авторкою на основі [41,49]

Варто підкреслити, що адаптація національних стандартів бухгалтерського обліку до міжнародних стає дедалі більш очевидною, оскільки навіть визначення основних засобів збігаються за основними критеріями їх визнання. Однак у Податковому кодексі додається ще один, не менш важливий критерій вартості, який розмежовує активи на основні засоби та необоротні матеріальні активи. При цьому, відповідно до стандартів бухгалтерського обліку [37, 41], підприємства можуть самостійно визначати цей вартісний показник, зазначаючи його в Наказі про облікову політику

підприємства, окрім суб'єктів господарювання, що є платниками податку на прибуток.

Також необхідно зазначити, що в практиці та науковій літературі терміни «основний капітал», «необоротні активи» або «основні фонди» часто використовуються поряд з поняттям «основні засоби». Проте важливо не ототожнювати ці терміни.

Чимало науковців, зокрема З.- В. Задорожний, Н. В. Гудзь та багато інших звертали увагу на досліджуваний термін, що призвело до різних точок зору на трактування поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях [29; 30].

Якщо провести аналіз поняття «основні засоби» з точки зору різних науковців, то це дозволяє зрозуміти, що переважна більшість авторів, розкриваючи сутність даної категорії зосереджують увагу на таких основних критеріях визнання основних засобів, як:

- матеріальність (наявність матеріально – речової форми);
- функціональне призначення (сфера використання у виробництві, торгівлі чи наданні послуг, здачі в оренду);
- термін корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він довший за рік)» [1, 12, 19, 27].

Інші автори, серед яких Я. Д. Крупка, О. Г. Агрес, О. В. Коваленко, Сук Л. К. вважають амортизацію важливим критерієм при визначенні поняття «основні засоби», тобто «поступове зношення, перенесення вартості основного засобу на продукцію, що виробляється підприємством» [1, 26, 29, 59]. Враховуючи позиції наведених авторів, підтримуємо такий підхід і наголошуємо, що амортизація є одним із ключових критеріїв визначення об'єкта основних засобів.

Отже, можна стверджувати, що доцільно використовувати термін «основні засоби» у такому контексті: основні засоби – це матеріальні активи (засоби праці), які протягом тривалого часу (більше одного року або протягом операційного циклу, за умови, якщо він перевищує один рік) беруть участь у

виробничому процесі, під час ведення господарської діяльності, зберігаючи свою натурально-речову форму та частково переносячи свою вартість на виготовлений продукт, надану послугу або товар через амортизацію. Наведене визначення відповідає НП(С)БО 7 «Основні засоби» [41]. На нашу думку, саме на нього доцільно орієнтуватися, оскільки воно забезпечує уніфіковане трактування терміну «основні засоби» та узгодженість використання у фінансовій звітності й наукових дослідженнях.

Аналіз основних засобів є важливим етапом у процесі управління підприємством [66]. Він дозволяє оцінити ефективність використання активів, виявити резерви для підвищення продуктивності та знизити витрати. Ключові напрями такого аналізу наведено нами у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Основні напрями аналізу та управління використанням основних засобів

Основні аспекти	Характеристика
Оцінка ефективності використання	Вивчення співвідношення між обсягом виробництва та використанням активів. Основні показники, які використовуються для оцінки ефективності: коефіцієнт використання основних засобів; коефіцієнт оборотності основних засобів; аналіз рентабельності.
Контроль за зносом	Важливий аспект управління, оскільки знос активів може суттєво вплинути на їх ефективність і вартість. Основні етапи контролю за зносом включають: - моніторинг фізичного стану (регулярні перевірки стану основних засобів для виявлення ознак зносу, які можуть потребувати ремонту або заміни шляхом візуальних оглядів, а також технічних обстежень); - оцінка амортизації (регулярний перегляд методів амортизації для забезпечення адекватного відображення зносу активів). - планування капітальних витрат (на основі аналізу зносу підприємства можуть планувати капітальні витрати на оновлення або заміну основних засобів).
Планування інвестицій	Оцінка потреб у нових основних засобах. Визначення джерел фінансування. Оцінка ефективності інвестицій.

Отже, як свідчать дані табл. 1.2, управління основними засобами охоплює оцінку ефективності їх використання, контроль за зносом та планування інвестицій. На нашу думку, такий підхід дає змогу забезпечити

раціональне використання основних засобів, своєчасне їх оновлення й підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Отже, дослідження сутності основних засобів демонструє, що правильне розуміння цього поняття має важливе практичне значення. Чітке усвідомлення сприяє спрощенню роботи підприємства та в подальшому допомагає у формуванні обґрунтованих економічних прогнозів щодо доцільності їх використання та контролю ефективності управління [10].

Важливо відмітити, що невід’ємною складовою управління основними засобами є контроль [4]. Він тісно пов’язаний з обліком і аналізом, а також спрямований на забезпечення раціонального використання активів, своєчасне виявлення зносу, втрат або ж неефективного використання, в тому числі і на попередження фінансових та матеріальних ризиків.

Основні напрями контролю включають: фізичний контроль, обліковий контроль та амортизаційний контроль (рис. 1.2).

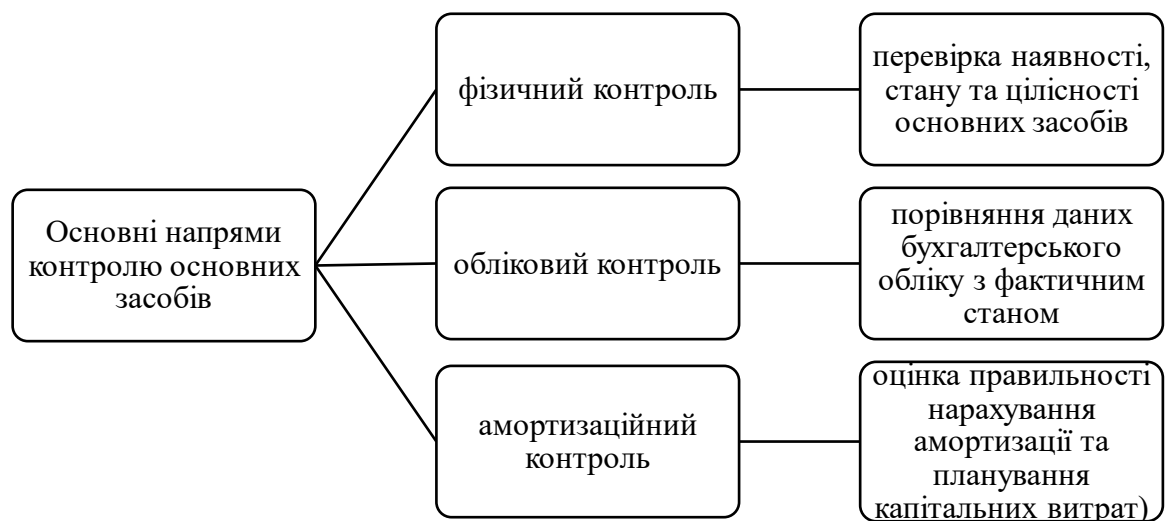

Рис. 1.2. Основні напрями контролю основних засобів

Примітка. побудовано авторкою на основі [3]

Як свідчать дані рис. 1.2, фізичний контроль, перш за все, спрямований на перевірку наявності, стану та цілісності об’єктів основних засобів. Обліковий контроль забезпечує зіставлення даних бухгалтерського обліку з фактичним станом активів. Амортизаційний контроль передбачає оцінку

правильності нарахування амортизації та обґрунтованість планування капітальних витрат. Загалом, проведення ефективного контролю дозволяє виявляти резерви підвищення ефективності використання основних засобів і створює підґрунтя для обґрунтованого прийняття управлінських рішень [28].

Особливої актуальності контроль набуває в умовах постійних змін у законодавстві та зростання вартості активів, що використовуються у виробничій діяльності. У таких умовах важливо своєчасно і точно ідентифікувати об'єкти, які не використовуються належним чином, або ті, що потребують оновлення. Це дозволяє не лише підвищити ефективність управління, але й оптимізувати витрати підприємства. Отже, контроль варто розглядати не лише як засіб перевірки. На нашу думку, це, перш за все, інструмент стратегічного управління. У поєднанні з обліком та аналізом він забезпечує цілісне бачення стану та ефективності використання основних засобів на підприємстві [36].

Загалом, основні засоби є однією з ключових економічних категорій, що відображає матеріальну базу діяльності підприємства та забезпечує процес виробництва [19]. Вони виступають важливим об'єктом бухгалтерського обліку, оскільки потребують достовірного відображення їх вартості, руху та зносу. З позиції аналізу основні засоби дозволяють оцінити ефективність використання виробничого потенціалу [18]. У системі контролю вони є об'єктом перевірки щодо збереження, раціонального використання та відповідності облікових даних фактичному стану [55]. Значення основних засобів у системі обліку, аналізу та контролю зумовлює необхідність критичного аналізу існуючих підходів до класифікації основних засобів.

1.2. Класифікація основних засобів та їх оцінка

Необхідною умовою організації обліку, аналізу та контролю за ефективністю використання, а також відтворення основних засобів підприємства є їх класифікація. Правильна раціональна структуризація дозволить не лише відносити основні засоби до того чи іншого класу, а в подальшому впливатиме на аналітичний та синтетичний облік, вибір методу нарахування амортизації, мінімальний строк експлуатації (визначений в Податковому кодексі України).

У бухгалтерському обліку основні засоби за НП(С)БО 7 «Основні засоби» [41] і Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку основних засобів [41] поділяються за групами, наведеними на рис. 1.3.

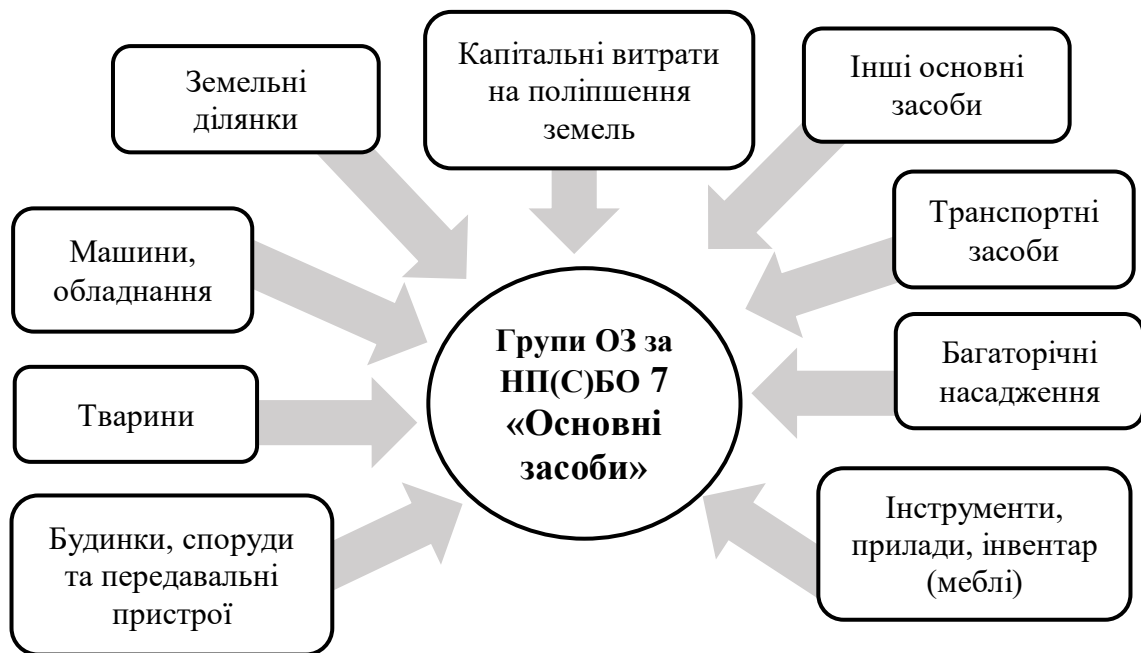

Рис. 1.3. Групи основних засобів відповідно до НП(С)БО 7

Джерело: побудовано на основі [41]

Інші необоротні матеріальні активи:

- «бібліотечні фонди; малоцінні необоротні матеріальні активи; тимчасові (не титульні) споруди; природні ресурси; інвентарна тара; предмети прокату; інші необоротні матеріальні активи» [38].

Кожній з цих груп відповідно до «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [63] призначено окремий субрахунок рахунка 10 «Основні засоби» чи 11 «Інші необоротні активи».

Варто зазначити, що в економічній літературі класифікація основних засобів, запропонована різними вченими, переплітається з нормативними документами, але й дещо різниться. Групування основних засобів за іншими класифікаційними ознаками подано на рис. 1.4.

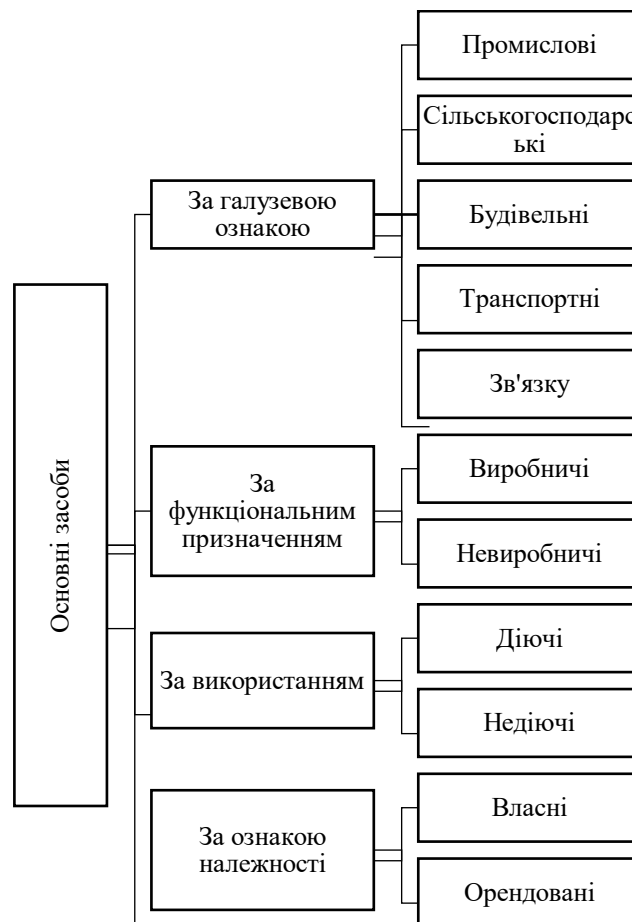

Рис. 1.4. Групування основних засобів

Примітка. побудовано на основі [45]

З метою оподаткування також передбачено певне групування основних засобів. Вони підлягають розподілу згідно з Податковим кодексом України за такими групами:

- «група 1 – земельні ділянки;

- група 2 - капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом;
- група 3 - будівлі, споруди, передавальні пристрої;
- група 4 - машини та обладнання;
- група 5 - транспортні засоби;
- група 6 - інструменти, прилади, інвентар, меблі;
- група 7 – тварини;
- група 8 - багаторічні насадження;
- група 9 - інші основні засоби;
- група 10 - бібліотечні фонди, збереження Національного архівного фонду України;
- група 11 - малоцінні необоротні матеріальні активи;
- група 12 - тимчасові (нетитульні) споруди;
- група 13 - природні ресурси;
- група 14 - інвентарна тара;
- група 15 - предмети прокату;
- група 16 - довгострокові біологічні активи». [49]

Ця класифікація, згідно з Податковим кодексом України, на сьогоднішній день майже повністю відповідає класифікації основних засобів у бухгалтерському обліку. Однак для цілей податкових розрахунків кодекс встановлює ряд обмежень щодо мінімального строку корисного використання, які слід враховувати при організації обліку основних засобів на підприємстві [50].

Відповідно до цього, Гужел Ю. зазначає [14, с.4], що надзвичайно важливо врахувати те, що з метою ведення обліку для цілей оподаткування мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів застосовуються з урахуванням наступного:

- якщо в бухгалтерському обліку строк корисного використання об'єкта основних засобів є меншим, ніж мінімально встановлений Податковим

кодексом, то під час визначення податкової амортизації використовуються саме строки, передбачені податковим законодавством;

- якщо ж строк корисного використання, визначений у бухгалтерському обліку, дорівнює або перевищує мінімальні строки, установлені Податковим кодексом, то для цілей амортизації приймаються строки, зазначені у бухгалтерському обліку [14, с.4].

Для правильного визначення загального обсягу основних засобів, їх динаміки, розрахунку економічних показників діяльності підприємства за певний період часу необхідна оцінка основних засобів, тобто грошове вираження вартості основних засобів, за якою вони відображаються в бухгалтерському обліку [36]. Крім оцінки в момент визнання, під час експлуатації, руху та списання основних засобів застосовуються різного роду оцінки, які слугують не лише основою для відображення відповідного засобу в обліку, а і для визначення суми витрат/

Отже, залежно від певних чинників розрізняють такі види оцінки основних засобів наведені на рис. 1.5.

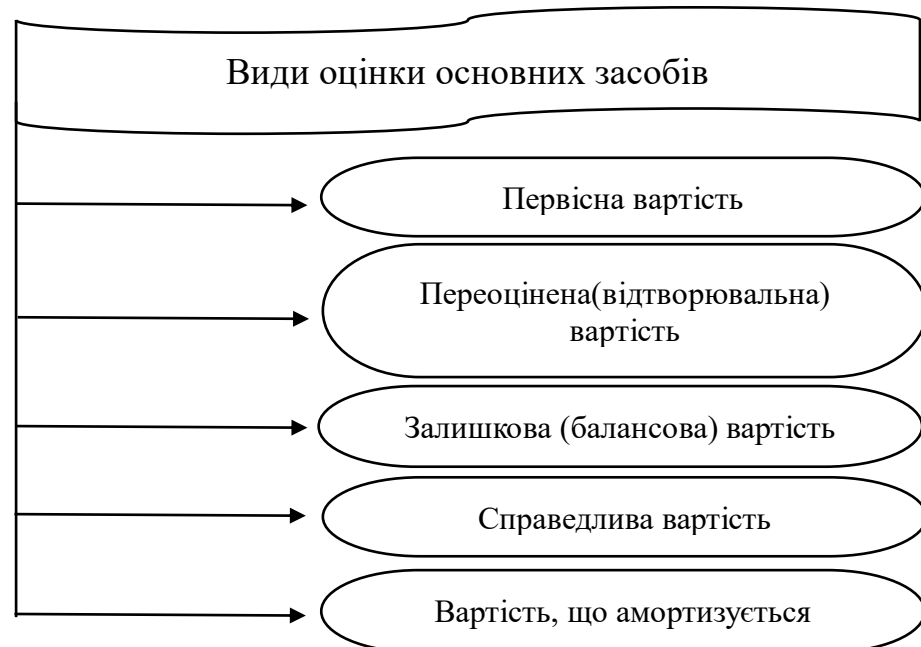

Рис. 1.5. Види вартостей основних засобів, що застосовуються для їх оцінки

Примітка. побудовано авторкою на основі [43, 45].

Первісна вартість – це вартість будівництва або придбання об’єктів [51]. За первісною вартістю зараховуються на баланс підприємства придбані у постачальників або створені власними силами основні засоби. Згідно з НП(С)БО 7 «первісна вартість – це історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів» [41].

Первісна вартість об’єкта основних засобів формується із сукупності витрат, визначених п. 8 НП(С)БО 7 «Основні засоби» [41]. Їх перелік наведено нами на рис. 1.6.

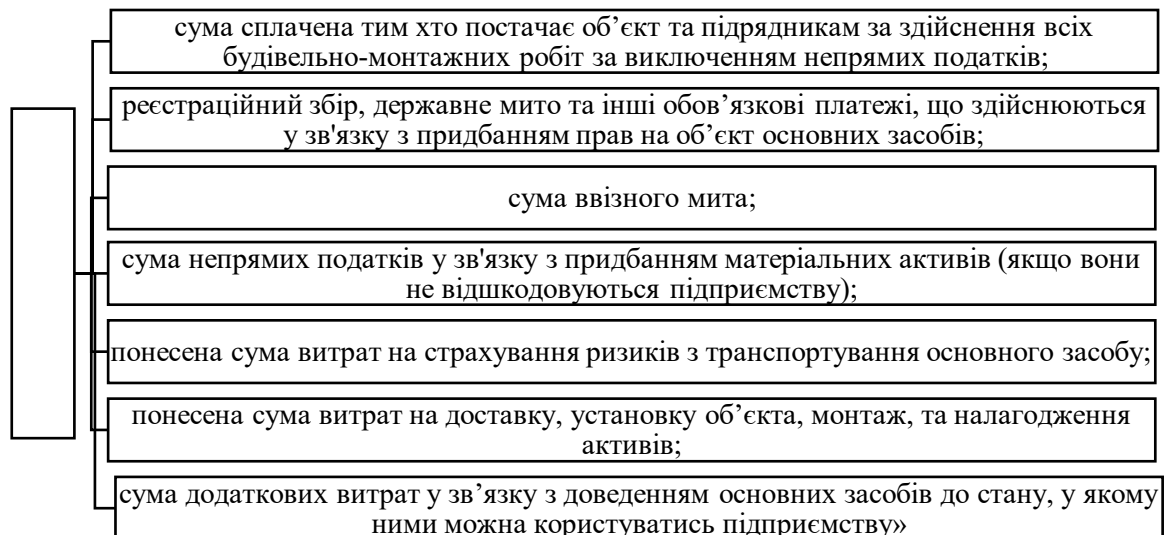

Рис. 1.6. Витрати, що формують первісну вартість основних засобів

Примітка: систематизовано авторкою на основі НП(С)БО 7 «Основні засоби» [41]

Формування первісної вартості основних засобів внаслідок переведення з оборотних активів товарів, готової продукції тощо в основні засоби; придбання шляхом обміну на подібний об’єкт; обміну на неподібний об’єкт; внеску до статутного капіталу; безкоштовного (безоплатного) одержання відображене в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Порядок визначення первісної вартості об'єкта основних засобів

Спосіб надходження на підприємство	Формування первісної вартості	Примітки
Переведення оборотних активів (товарів, готової продукції тощо) в основні засоби	Собівартість зазначених оборотних активів (товарів, готової продукції тощо)	Визначається відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси» і 16 «Витрати»
Придбання основних засобів шляхом обміну на неподібний об'єкт	Справедлива вартість переданого об'єкта, збільшена (зменшена) на суму коштів чи їх еквівалентів, що була передана (отримана) під час обміну	
Придбання основних засобів шляхом обміну на подібний об'єкт	1) Залишкова вартість переданого об'єкта 2) Справедлива вартість переданого об'єкта	При перевищенні залишкової вартості переданого об'єкта над справедливою його вартістю, отриманого в обмін на подібний об'єкт, вартістю є його справедлива вартість із включенням різниці у витрати звітного періоду
Одержання основних засобів як внеску до статутного капіталу	Погоджена засновниками (учасниками) справедлива вартість отриманих об'єктів основних засобів з урахуванням витрат на транспортування, монтаж та інших витрат, які понесло підприємство, пов'язаних з доведенням об'єкту до стану можливого використання	На дату одержання
Безкоштовне (безоплатне) одержання основних засобів	Справедлива вартість отриманих об'єктів основних засобів з урахуванням витрат на транспортування, монтаж та інших витрат, які понесло підприємство, пов'язаних з доведенням об'єкту до стану можливого використання	На дату одержання

Примітка. сформовано автором на основі [41, 47, 52, 60].

Згідно з НП(С)БО 7 [41], первісна яка є вартістю основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних із модернізацією, модифікацією, добудовою, дообладнанням та реконструкцією, що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, а саме що очікуються в процесі використання об'єкта. При частковій ліквідації об'єкта первісна вартість об'єкта зменшується на суму ліквідованої частини. Витрати, пов'язані з підтриманням об'єкта в робочому стані (ремонтні роботи, профілактичні огляди тощо), включаються до складу витрат поточного періоду».

НП(С)БО 7 дає наступне визначення «справедливої вартості – це сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов'язання за звичайних умов на певну дату» [41].

Переоцінена вартість - вартість необоротних активів після їх переоцінки. Переоцінці підлягають об'єкти, балансова (залишкова) вартість яких суттєво відрізняється від їх справедливої вартості. Якщо змінюється ціна якогось об'єкта, то повинна бути проведена переоцінка всіх об'єктів групи, до якої він належить [41, 72].

Залишкова (балансова) вартість – різниця між первісною (переоціненою) вартістю і сумою нарахованого зносу [61]. Цю вартість називають балансовою, оскільки саме вона, а не первісна, враховується при підрахунку валюти балансу.

При нарахуванні амортизації по кожному об'єкту основних засобів визначається його ліквідаційна вартість. Є. Калюга її визначає наступним чином: «Ліквідаційна вартість – це сума коштів, яку підприємство очікує отримати від ліквідації (реалізації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією)» [36, с.26].

МСБО 16 «Основні засоби» визначає ліквідаційну вартість активу як попередньо оцінену суму, що її суб'єкт господарювання отримав би на поточний час від вибуття активу після вирахування всіх попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив є застарілим і перебуває в стані, очікуваному після спливу строку його корисної експлуатації [37].

Отже, коректне та своєчасне відображення основних засобів, а також контроль за їх наявністю, визначають достовірність інформації про фінансовий стан підприємства. Ефективне управління рухом основних засобів вимагає їх класифікації. Інше питання полягає в тому, яким чином її реалізувати. Це питання є суб'єктивним, оскільки кожне підприємство може вносити зміни до запропонованих класифікацій, як від науковців, так і від практиків. Проте, на нашу думку, класифікація за планом рахунків є найпоширенішою та найбільш зручною для практичного використання бухгалтерами. Загалом, коректна оцінка та віднесення витрат до первісної вартості при створенні чи придбанні об'єкта основного засобу дозволяють

дотримуватися принципу відповідності. Питання класифікації та оцінки основних засобів нерозривно пов'язане з вимогами міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Подальший розгляд доцільно зосередити на особливостях їх застосування щодо обліку операцій з основними засобами.

1.3. Особливості застосування міжнародних стандартів обліку щодо операцій з основними засобами

Сучасні інтеграційні процеси в економічному середовищі України сприяють постійному наближенню до міжнародних стандартів, при цьому зростає важливість своєчасного отримання повної, достовірної, правдивої та доступної фінансової інформації для всіх користувачів [24]. Наразі триває адаптація та реорганізація національної системи обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів. Саме ці стандарти дозволять підвищити достовірність фінансової інформації про діяльність підприємства, що надається іноземним інвесторам та кредиторам [25].

Основні засоби є однією з ключових складових фінансових звітів, що безпосередньо впливають на фінансові результати діяльності підприємства. Тому правильне їх відображення в обліку, з урахуванням міжнародного досвіду, є необхідним [47].

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в Україні є більш жорсткими та обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання, тоді як міжнародні стандарти бухгалтерського обліку мають більш рекомендаційний характер, і суб'єкти господарювання самостійно вирішують, чи застосовувати їх. Проте обидва типи стандартів є важливими елементами нормативно-правового регулювання обліку основних засобів. [54, 55].

Загальні правила обліку основних засобів викладені в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» (МСБО 16) [37]. У цьому стандарті визначається обліковий підхід до основних засобів, щоб

користувачі фінансової звітності могли зрозуміти інформацію про інвестиції суб'єкта господарювання в основні засоби та зміни в цих інвестиціях. Основні питання обліку основних засобів включають визнання активів, визначення їх балансової вартості та амортизаційних відрахувань, а також збитків від зменшення корисності, які слід визнавати у зв'язку з ними [64].

Як зазначалося нами вище, МСБО 16 «Основні засоби» визначає основні засоби як матеріальні об'єкти, які:

- утримуються з метою використання у виробництві або ж постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей;
- використовуватимуться, за очікуванням, протягом більше одного періоду [60, 61].

За МСБО 16 визначено декілька умов, за яких об'єкт основних засобів слід визнавати активом (рис. 1.7), при цьому чітко не визначено, що належить до об'єктів основних засобів. Завданням бухгалтера є самостійне визначення належності окремих видів майнових об'єктів до об'єктів основних засобів з урахуванням обставин і умов їх експлуатації та методів нарахування амортизації.

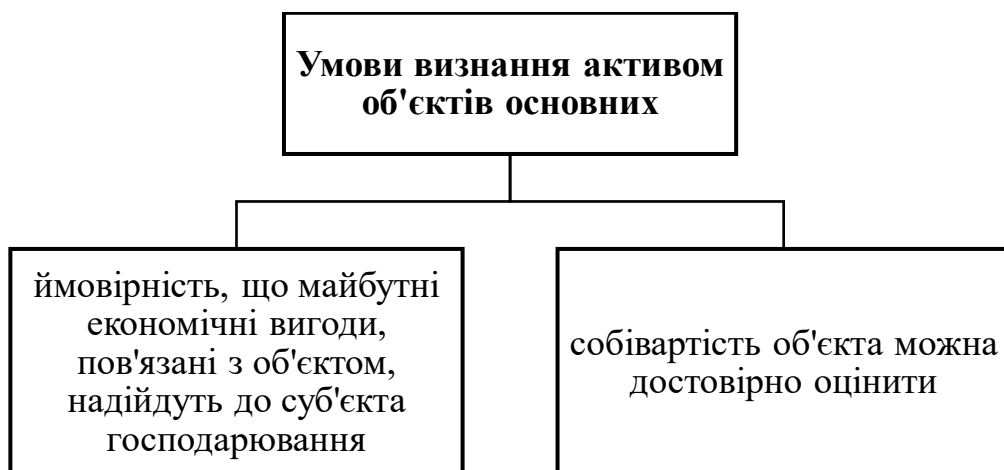

Рис. 1.7. Умови визнання об'єкта основних засобів активом

Примітка. побудовано автором на основі [37, 41]

Для того, щоб зрозуміти особливості застосування міжнародних стандартів обліку щодо операцій з основними засобами, необхідно розглянути

формування первісної вартості основних засобів відповідно до МСБО 16 та порівняти з НП(С)БО 7.

Основні засоби виникають внаслідок: придбання за грошові кошти або в кредит; обмін; шляхом створення або будівництва; придбання землі (рис. 1.8).

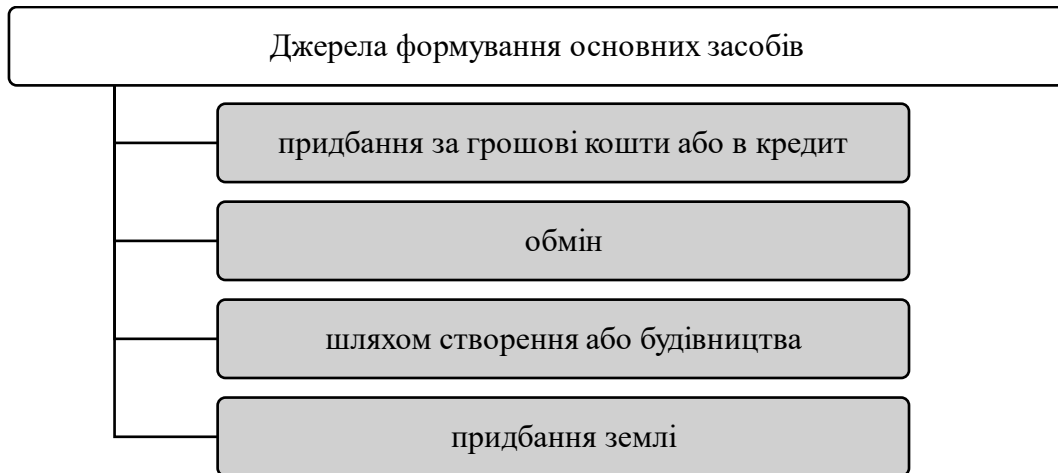

Рис.1.8. Основні джерела формування необоротних активів підприємства
Примітка. побудовано авторкою на основі [9,13]

Аналізуючи події, внаслідок яких виникають основні засоби, ми можемо прослідкувати основні відмінності у формуванні первісної вартості основних засобів за національними та міжнародними стандартами (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Формування первісної вартості основних засобів згідно МСБО 16 та НП(С)БО 7

Напрямок	МСБО 16 [37]	НП(С)БО 7 [41]
Придбання в кредит	У разі якщо об'єкт надходить за допомогою залучення кредитів, то облік витрат на виплату відсотків здійснюється відповідно до МСБО 23 «Витрати на позики», залежно від того, чи є цей об'єкт кваліфікованим активом, а також від умов і обставин сплати таких відсотків.	Витрати на виплату відсотків за кредит не включаються до первісної вартості об'єкта.
Обмін або не грошові операції	Собівартість такого об'єкта основних засобів оцінюється за справедливою вартістю, якщо операція обміну має комерційну сутність та справедливу вартість отриманого активу або відданого активу можна достовірно оцінити. Якщо придбаний об'єкт не оцінюється за справедливою вартістю, його собівартість оцінюють за балансовою вартістю відданого активу.	Справедлива вартість ОЗ на дату отримання (обмін на неподібний об'єкт). Залишкова вартість переданого ОЗ (при обміні на подібний об'єкт), але якщо вона вища за справедливу вартість отриманого об'єкту, визнається справедливою вартістю, а різниця відноситься до витрат звітного періоду

Продовження табл.1.4

Як внесок до статутного капіталу	Не передбачено	Погоджена засновниками (учасниками) підприємства справедлива вартість об'єктів основних засобів
За рахунок грантів	Балансова вартість об'єкта ОЗ може бути зменшена на суму отриманих державних грантів (п.28), якщо таке фінансування було пов'язане з придбанням саме цього об'єкта. Облік отримуваних грантів регулюється МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Метод зменшення вартості активів не називається МСБО 20 як єдиний, а висувається лише як альтернативний до методу визнання грантів у доходах	При первісному визнанні придбаних за рахунок урядових грантів (коштів цільового фінансування) об'єктів вартість цих активів на суму отриманих коштів зменшувати не дозволяється.
За рахунок пайових інструментів	Якщо за отримані активи компанія розраховується пайовими інструментами, в обліку така операція відображається за дебетом рахунка відповідних активів і за кредитом рахунка акціонерного капіталу; якщо ж грошовими коштами (сума яких еквівалентна вартості запропонованих пайових інструментів) – дебетується також рахунок відповідних активів, але кредитується у такому разі рахунок зобов'язань	Методики обліку будь-яких операцій, в яких брали б участь пайові інструменти або їх (інструментів) вартість, у національному обліку не опрацьовано. Розрахунки з використанням пайових інструментів (або вартості таких) розглядаються тільки у контексті виплат працівникам.

Джерело: сформовано автором на основі [37, 41, 45, 52, 56]

Аналізуючи зміст вище наведеної таблиці, необхідно відмітити, що все таки існують розбіжності між МСБО та НП(С)БО, зокрема при формування первісної вартості основних засобів.

Наступним, не менш важливим, процесом в обліку операцій з основними засобами є їх переоцінка [32, 35]. Міжнародні стандарти визначають межу, яка призводить до необхідності проведення процесу переоцінки, таку що «суттєво відрізняється» від балансової вартості основного засобу.

Відображення в обліку переоцінки основних засобів за МСБО 16 та НП(С)БО 7 також має свої розбіжності, що наведені на рисунку 1.9.

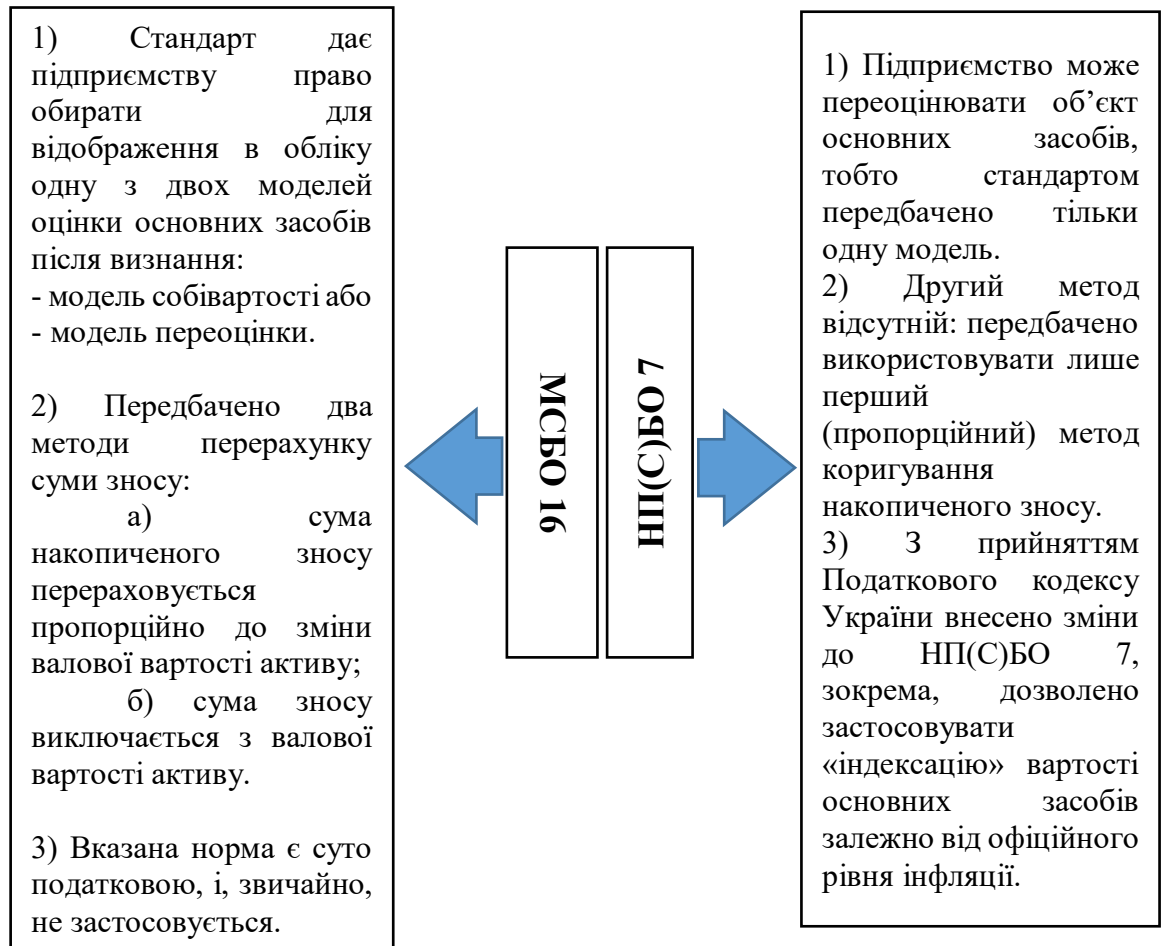

Рис. 1.9. Відображення в обліку переоцінки основних засобів

Примітка. побудовано автором на основі [37, 41, 52]

Щодо амортизації, то МСБО 16 визначає її як «систематичний розподіл вартості об'єкта основних засобів, яка підлягає амортизації, протягом терміну його корисної експлуатації» [37].

Методами нарахування амортизації у НП(С)БО і у МСБО є: прямолінійний та виробничий (метод суми одиниць продукції). Разом із тим НП(С)БО встановлюють можливість використання ще трьох методів амортизації: методу зменшення залишкової вартості, методу прискореного зменшення залишкової вартості та кумулятивного методу [62].

МСБО 16 не надає вичерпного переліку методів амортизації основних засобів, які потрібно використовувати для розрахунків [52]. У ньому підкреслюється, що важливо, щоб обраний метод відображав спосіб, яким підприємство отримує економічну вигоду від активу. Поняття зносу основних засобів у цьому стандарті взагалі не розглядається. Крім того, стандарт не визначає, з якого моменту починається та закінчується процес нарахування амортизації (відмінність від національного положення, де початком є місяць, наступний за місяцем, коли об'єкт основних засобів стає придатним для використання, а моментом припинення амортизації вважається місяць, наступний за місяцем вибуття, переведення на реконструкцію, модернізацію, добудову або дообладнання об'єкта основних засобів).

Вибуття основних засобів у НП(С)БО та МСБО відбувається на основі продажу. Однак, в національних стандартах також враховується безоплатна передача, невідповідність критеріям визнання активу, тоді як у міжнародних стандартах актив виключається з використання без очікування економічних вигід від його вибуття.

Отже, можна зробити висновок, що міжнародні стандарти бухгалтерського обліку мають свої певні особливості щодо обліку основних засобів. Більшою мірою між національними та міжнародними стандартами існує ряд спільних положень, проте в аспекті визнання первісної вартості, оцінки, переоцінки, амортизації і також вибуття є вагомими розбіжностями [52].

Відмінність двох положень щодо обліку основних засобів можна пояснити враховуючи національні особливості ведення обліку у нашій країні та пристосуванням обліку до стандартів національної економіки [24]. На нашу думку, наближаючи національні стандарти до міжнародних, є можливість гармонізувати систему обліку основних засобів. Це, в свою чергу, дозволить подолати певні неузгодженості щодо їх визнання, придбання, оцінки та вибуття.

Водночас, сучасні економічні реалії, зокрема функціонування підприємств в умовах воєнної економіки, значною мірою впливають на

практичне застосування і національних, і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку [32]. Збройна агресія проти України призвела до часткового або повного знищення виробничих потужностей, пошкодження інфраструктури, втрати майна, що безпосередньо позначається на процесах обліку основних засобів. У таких умовах особливого значення набуває питання достовірної оцінки активів, їх переоцінки, відображення втрат від зменшення корисності та документування фактів пошкодження або вибуття [32, 72]. При цьому МСБО 16 «Основні засоби» залишається все ж базовим орієнтиром для підприємств, які орієнтовані на забезпечення прозорості і зрозумілості фінансової інформації для інвесторів, кредиторів та інших користувачів.

Воєнна економіка також актуалізує потребу у створенні нових підходів до організації обліку, коли увага зосереджується не лише на відображенні руху основних засобів, а й на головному, на нашу думку, – забезпеченні їх збереження та оперативного відновлення. У процесі складання звітності важливим стає правильне трактування отриманих державних грантів, компенсацій чи міжнародної допомоги, спрямованої на відновлення зруйнованих об'єктів. З огляду на нестабільність ринку та інфляційні процеси, переоцінка основних засобів потребує особливої обережності та регулярного оновлення даних про їх справедливу вартість.

Висновки до розділу 1

Дослідження сутності основних засобів виявило, що правильне трактування цього поняття має велике практичне значення. Науковці, які аналізували даний термін, не дійшли до єдиного визначення поняття «основні засоби». Нами проведено узагальнення кількох визначень і було з'ясовано, що основні засоби – це матеріальні активи (засоби праці), які протягом тривалого часу (більше одного року або протягом операційного циклу, якщо він перевищує один рік) беруть участь у виробничому процесі, під час здійснення

господарської діяльності, зберігаючи свою натурально-речову форму та частково переносячи свою вартість на виготовлений продукт, надану послугу або товар через амортизацію.

Класифікація основних засобів на підприємстві є важливим елементом для інформаційного забезпечення потреб користувачів. Питання, яким чином проводити класифікацію, є суб'єктивним, оскільки кожне підприємство може вносити зміни до запропонованих класифікацій, як від науковців, так і від практиків. Проте класифікація за планом рахунків є найпоширенішою та найбільш зручною для використання бухгалтерами в практиці.

Важливим етапом у процесі управління є аналіз основних засобів, оскільки він дозволяє оцінити ефективність використання активів, виявити резерви для підвищення продуктивності та знизити витрати. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку мають свої специфічні особливості в обліку основних засобів. Відмінності між НП(С)БО та МСБО в обліку основних засобів можна пояснити національними особливостями ведення обліку в Україні та необхідністю адаптації стандартів до українських економічних умов.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства

Компанія «Samsung Electronics», створена в 1969 році як лідер у галузі побутової техніки, зараз докладає зусиль у наступних сферах – інформація, телекомунікації, аудіо та відео – а також у сфері життєзабезпечення, включаючи охорону здоров'я, навколишнє середовище та енергію та зручні сервісні послуги.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Самсунг Електронікс Україна Компані» є дистриб'юторською компанією міжнародної Групи компаній Samsung Electronics зареєстровано згідно з законодавством України у 2008 році. Компанія залучена до продажу побутової електроніки на ринках України, Молдови. Компанія закуповує готову продукцію з Кореї, Нідерландів та інших країн, де розташовані зарубіжні філії Samsung. Крім того, Компанія надає послуги з тестування прикладних програм та послуги з програмного забезпечення для компанії Групи Samsung.

На сьогодні до видів діяльності компанії входить: оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення; ремонт електронної апаратури побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення; ремонт побутових приладів, домашнього та садового обладнання.

Компанія ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» у своїй діяльності керується простою філософією бізнесу, яка полягає в наступному: використовувати таланти та технології для створення першокласних продуктів та послуг задля користі користувачів. Саме через це ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» у своїй діяльності приділяє велику увагу людям

та технологіям.

Місія ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» - отримувати прибуток, допомагаючи покращувати якість життя людей. Для досягнення даної місії компанія створює вироби і послуги, які об'єднують в собі конкурентоспроможність і високу якість. Головною складовою цього процесу є людські знання і передова технологія. Співробітники в компанії Samsung впевнені, що жити відповідно до цих цінностей - це і є ключ до успіху бізнесу.

Основним елементом стратегії управління є опора на кадрові ресурси і технології розвиток кадрових ресурсів і зростання технологічної переваги завдяки принципам управління та посилення синергетичного ефекту всієї системи управління за рахунок кадрових ресурсів і технологій.

Основними цілями Samsung є створення товарів та послуг, що максимально задовільняють клієнтів, та збереження першого місця в світі у відповідному напрямку діяльності. У підпорядкуванні президента компанії знаходяться фінансовий директор (відділ фінансового планування); директор з виробництва (відділ виробництва, науковий відділ); директор з маркетингу (відділ маркетингу); директор з персоналу (відділ кадрів); директор з планування (відділ планування, відділ контролю, відділ персоналу).

Таблиця 2.1

Основні відомості про підприємство

Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «Самсунг Електронікс Україна Компані»
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Код ЄДРПОУ	36048094
Юридична адреса	Україна, 01032, місто Київ, вулиця Льва Товстого, буд. 57
Президент ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»	Джейсон Лі (з березня 2020 року)
Основний напрямок діяльності	46.43 Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення

Продовження табл. 2.1

Додаткові напрямки діяльності	95.21 Ремонт електронної апаратури побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення
	95.22 Ремонт побутових приладів, домашнього та садового обладнання
	47.43 Роздрібна торгівля в спеціалізованих магазинах електронною апаратурою побутового призначення для приймання, запису, відтворення звуку й зображення
Додаткові напрямки діяльності	47.54 Роздрібна торгівля побутовими електротоварами в спеціалізованих магазинах
	72.19 Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук
Зареєстрований статутний капітал	327 743 798,89 грн

Примітка: складено автором на основі аналітичної бізнес-платформи NOMIS.

До основних обов'язків ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» належить дотримання законодавчих і регуляторних актів, а також суворе дотримання та виконання від своїх співробітників глобального кодексу поведінки. Компанія залучена до продажу побутової електроніки на ринках України, Молдови (в тому числі Придністров'я).

Переваги продукції ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»:

- висока якість продукції;
- доступна ціна для споживачів;
- новітня технологія виготовлення;
- вигідне конкурентне становище підприємства.

В той час, недоліками продукції є: недостатня асортиментна гнучкість; робота з вузьким сегментом ринку.

Можливість ефективного функціонування організації в умовах постійної конкурентної боротьби залежить від його фінансового стану, підтримання і покращення якого повинно розглядатись як одна з основних стратегічних цілей підприємства.

Для складання фінансової звітності на підприємстві сформована облікова політика [44]. Облікова політика – це сукупність конкретизованих методів та форм (способів) ведення бухгалтерського обліку, що обирається

підприємством виходячи із загальноприйнятих правил та особливостей своєї діяльності для підготовки та надання фінансової звітності [53].

Організація бухгалтерського обліку та звітності в ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (зі змінами та доповненнями) [20], Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, затверджених наказами Міністерства фінансів України, та інших нормативних актів [22].

На цьому початковому етапі ознайомлення з підприємством для подальшого дослідження доцільним буде провести аналіз динаміки окремих фінансово – економічних показників (табл. 2.2), використовуючи дані фінансової звітності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» за 2024 рік (дод. А.1, А.2, А.3, А.4, А.5).

Таблиця 2.2

Фінансово – економічні показники діяльності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» за 2022 – 2024 рр., тис. грн

Показник	Роки				
	2022	2023	2024	Зміна, +/-	Відношення %
Чистий дохід від реалізації продукції	14 147 000	19 681 000	22 223 000	+8 076 000	157,1
Собівартість реалізованої продукції	10 736 000	16 731 000	19 309 000	+8 573 000	179,8
Чистий фінансовий результат підприємства (приб./збиток)	1 248 000	642 000	585 000	-663 000	46,8
Валюта балансу	7 067 000	8 256 000	12 635 000	+5 568 000	178,8
Власний капітал	3 431 000	4 072 000	4 657 000	+1 226 000	135,7
Власні оборотні кошти	3 620 000	4 160 000	7 944 000	+4 324 000	219,4
Кредиторська заборгованість	1 969 000	2 962 000	3 711 000	+1 742 000	188,4
Дебіторська заборгованість	14 147 000	19 681 000	22 223 000	+8 076 000	157,1

Примітка: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Аналіз даних таблиці 2.2 свідчить про те, що протягом 2022–2024 років діяльність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» характеризувалася загальним зростанням обсягів реалізації продукції та розширенням господарської активності. Показник чистого доходу від реалізації зріс із 14 147

тис. грн у 2022 році до 22 223 тис. грн у 2024 році, тобто на 57,1%. Це свідчить про поступове нарощування обсягів продажів і зміцнення позицій підприємства на ринку.

Паралельно із цим зростала і собівартість реалізованої продукції — на 79,8% за аналізований період, що є закономірним наслідком розширення виробничої та збутової діяльності компанії. Однак, варто зазначити, що темпи зростання витрат перевищили темпи зростання доходів, що негативно позначилося на фінансовому результаті: чистий прибуток зменшився майже вдвічі – з 1 248 тис. грн у 2022 році до 585 тис. грн у 2024 році.

Активи підприємства (валюта балансу) за три роки зросли на 78,8%, що свідчить про збільшення масштабів діяльності та розширення ресурсної бази. Власний капітал за цей період також зріс на 35,7%, що характеризує відносну фінансову стабільність підприємства. Водночас помітно збільшилася кредиторська заборгованість – більш ніж удвічі (на 119,4%), що може свідчити про активніше використання короткострокових зобов'язань для фінансування оборотного капіталу.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги зросла на 88,4%, що, з одного боку, є наслідком збільшення обсягів реалізації, а з іншого – може впливати на рівень ліквідності підприємства, оскільки частина коштів залишається у розрахунках із покупцями.

Отже, можна зробити висновок, що діяльність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» у 2022–2024 роках загалом була динамічною. Компанія продовжувала розширювати масштаби роботи, проте зростання витрат і заборгованостей потребує підвищеної уваги до управління фінансовими потоками та рентабельністю. Для забезпечення стабільного розвитку необхідно оптимізувати структуру витрат, удосконалити політику розрахунків із контрагентами та посилити контроль за оборотними активами.

Розглянемо у таблиці 2.3 склад і структуру засобів (активів) ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Таблиця 2.3

Склад і структура засобів (активів) підприємства за 2022-2024 рр.

Види активів	2022 р.		2023 р.		2024 р.		Зміна показників за три роки	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн. (+,-)	%
Необоротні активи	325 406	4,6	352 436	4,3	415 902	3,3	+90 496	+27,8
у т. ч. основні засоби	101 380	1,4	111 881	1,4	160 996	1,3	+59 616	+58,8
нематеріальні активи та НКІ	3 900	–	7 200	–	9 500	–	+5 600	+143
довгострокова дебіторська заборгованість	7 719	0,1	44	–	42	–	–7 677	–99
відстрочені податкові активи	212 407	3,0	233 265	2,8	245 333	1,9	+32 926	+15,5
Оборотні активи	6741810	95,4	7903959	95,7	12218838	96,7	+5477028	+81,3
запаси (товари, виробничі)	1047387	14,8	1105163	13,4	1 595 994	12,6	+548 607	+52,4
дебіторська заборгованість за продукцію і послуги	1 969 090	27,8	2 961 839	35,9	3 711 062	29,9	+1741972	+88,5
інші поточні дебіторські рахунки (аванси, бюджет, інше)	2066985	29,3	3267947	40,5	3 546 490	28,9	+1479505	+71,6
гроші та еквіваленти	1591463	22,5	532 760	6,6	3 318 316	26,9	+1 726 853	+108,5
Баланс, усього	7067216	100	8256395	100	12634740	100	+5 567 524	+78,8

Примітка. побудовано авторкою на основі даних фінансової звітності підприємства

У ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» за досліджуваний період 2022–2024 рр. найбільшу питому вагу в активі балансу займають оборотні активи, частка яких перевищує 95% загальної вартості активів підприємства. Це свідчить про високу ліквідність компанії та концентрацію капіталу в оборотних засобах.

Основні засоби у 2024 році порівняно з 2022 роком зросли на 58,8% (на 59 616 тис. грн), що вказує на оновлення або розширення матеріально-технічної бази. Грошові кошти та їх еквіваленти збільшилися на 108,5% (на 1 726 853 тис. грн), що свідчить про покращення фінансової стабільності та платоспроможності компанії.

Також позитивну динаміку продемонстрували запаси (+52,4%) і дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (+88,5%), що може бути результатом зростання обсягів реалізації.

Водночас незначне зменшення частки необоротних активів у структурі балансу з 4,6% у 2022 році до 3,3% у 2024 році пояснюється швидшим зростанням оборотних ресурсів. Загалом за три роки валюта балансу

підприємства зросла на 5 567 524 тис. грн або 78,8%, що характеризує активний розвиток і розширення діяльності компанії.

Склад і структуру джерел формування пасивів в ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» розглянемо на підставі даних, наведених в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Склад і структура джерел формування пасивів за 2022 – 2024 рр.

Види пасивів	2022 р.		2023 р.		2024 р.		Зміна показників за три роки	
	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
Зареєстрований (пайовий) капітал	327 744	4,64	327 744	3,97	327 744	2,59	0	0
Нерозподілений прибуток	3103133	43,9	3 74749	45,35	4329459	34,26	+1226326	+39,5
Усього власний капітал	3 430877	48,6	4072493	49,3	4657203	36,8	+1226326	+35,7
Довгострокові зобов'язання	16 567	0,23	23 758	0,29	34 026	0,27	+17 459	+105,4
Поточні зобов'язання	3 619772	51,2	4160144	50,4	7943511	62,9	+4323739	+119,4
У т.ч. кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	2 067 141	29,2	2 393 346	29,0	5 911 933	46,8	+3 844 792	+186,0
розрахунки з бюджетом	152 622	2,2	98 341	1,2	112 645	0,9	-39 977	-26,2
розрахунки за одержаними авансами	187 258	2,6	231 022	2,8	338 999	2,7	+151 741	+81,0
поточні забезпечення	1 198895	17,0	1 418672	17,2	1 557790	12,3	+358 895	+29,9
інші поточні зобов'язання	62	0,0	222	0,0	222	0,0	+160	+258,0
Баланс	7 067 216	100	8 256395	100	12634 40	100	+5567524	+78,8

Примітка. побудовано авторкою на основі даних фінансової звітності

Аналізуючи склад і структуру джерел формування пасивів підприємства ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані», можна сказати, що найбільшу частку у структурі пасивів займають поточні зобов'язання, середня частка яких становить близько 55–63% балансу, а також власний капітал (36–49%). Така структура характерна для компаній торгівельного типу з великою часткою оборотних коштів. Найменшу частку мають довгострокові зобов'язання, що не перевищують 0,3% вартості балансу, що свідчить про незначне боргове навантаження підприємства.

Якщо розглядати зміну пасивів за три роки, то можна відзначити, що зростання відбулося в основних статтях балансу:

Власний капітал збільшився на 1 226 326 тис. грн або на 35,7%, що свідчить про стабільне накопичення прибутку та посилення фінансової стійкості підприємства.

Поточні зобов'язання зросли на 4 323 739 тис. грн або 119,4%, зокрема найбільше — кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги (на 3 844 792 тис. грн, або +186%).

Також спостерігається збільшення поточних забезпечень на 358 895 тис. грн (або +29,9%) та розрахунків за одержаними авансами на 151 741 тис. грн (або +81%).

Натомість деякі статті, такі як розрахунки з бюджетом, зменшилися на 39 977 тис. грн (-26,2%), що свідчить про оптимізацію податкових платежів і розрахунків із державними органами.

Для того, щоб більш повно охарактеризувати фінансово-господарський стан компанії, доцільно провести горизонтальний та вертикальний аналіз її фінансової звітності.

Горизонтальний аналіз (дод А.7) показує абсолютні та відносні зміни статей балансу за період 2022–2024 рр. Згідно з ним:

Загальна сума пасивів (валюта балансу) зросла на 5 567 524 тис. грн або 78,8%, що пояснюється зростанням короткострокових зобов'язань і накопиченням прибутку.

Власний капітал зріс на 35,7%, довгострокові зобов'язання — удвічі, а поточні зобов'язання — більш ніж удвічі.

Вертикальний аналіз (дод А.6) дозволяє оцінити питому вагу окремих статей у загальній структурі пасивів. Він показує, що:

Поточні зобов'язання формують основну частину пасивів — понад 60% балансу у 2024 році, що відображає високу ділову активність компанії.

Власний капітал займає понад 36%, що забезпечує належний рівень фінансової незалежності.

Довгострокові зобов'язання залишаються мінімальними (близько 0,3%), що свідчить про низьку кредитну залежність підприємства.

Отже, структура пасивів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» є збалансованою: більша частина джерел фінансування має короткостроковий характер, однак підприємство підтримує достатній рівень власного капіталу для забезпечення стабільної діяльності й подальшого розвитку, постійно відбувається збільшення вартості необоротних активів (більшою мірою за рахунок збільшення вартості основних засобів), що забезпечують тим самим чином його виробничу діяльність. Подальший аналіз доцільно зосередити на розкритті особливостей організації бухгалтерського обліку основних засобів, з урахуванням вимог чинних національних та міжнародних стандартів обліку.

2.2. Організація бухгалтерського обліку основних засобів

Знаходження основних засобів на конкретному підприємстві дає змогу розуміти, що існує певна виробничо – технічна база, котра вважається однією із важливих умов функціонування даного суб'єкта. Саме тому, правильна та раціональна організація бухгалтерського обліку основних засобів, яка являє собою відображення достовірної інформації про даний об'єкт обліку, буде прямо впливати на повноцінний процес їх оновлення та в подальшому на забезпечення підприємства прибутками, рентабельністю та ліквідністю [75].

Для того, щоб організація обліку основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» була налаштована належно, підприємство ставить перед собою ряд завдань (рис. 2.1), котрі сприяють здійсненню безперешкодного та найбільш достовірного їх обліку. Правильна організація обліку основних засобів на підприємстві, першим за все, залежить від визначення відповідної нормативно-правової бази регулювання, що вирізняється серед інших об'єктів бухгалтерського обліку власною специфікою [7]. Так, у досліджуваному підприємстві «Самсунг Електронікс Україна Компані» облік основних засобів здійснюється у відповідності до вимог НП(С)БО 7 «Основні засоби» та Податкового кодексу України.

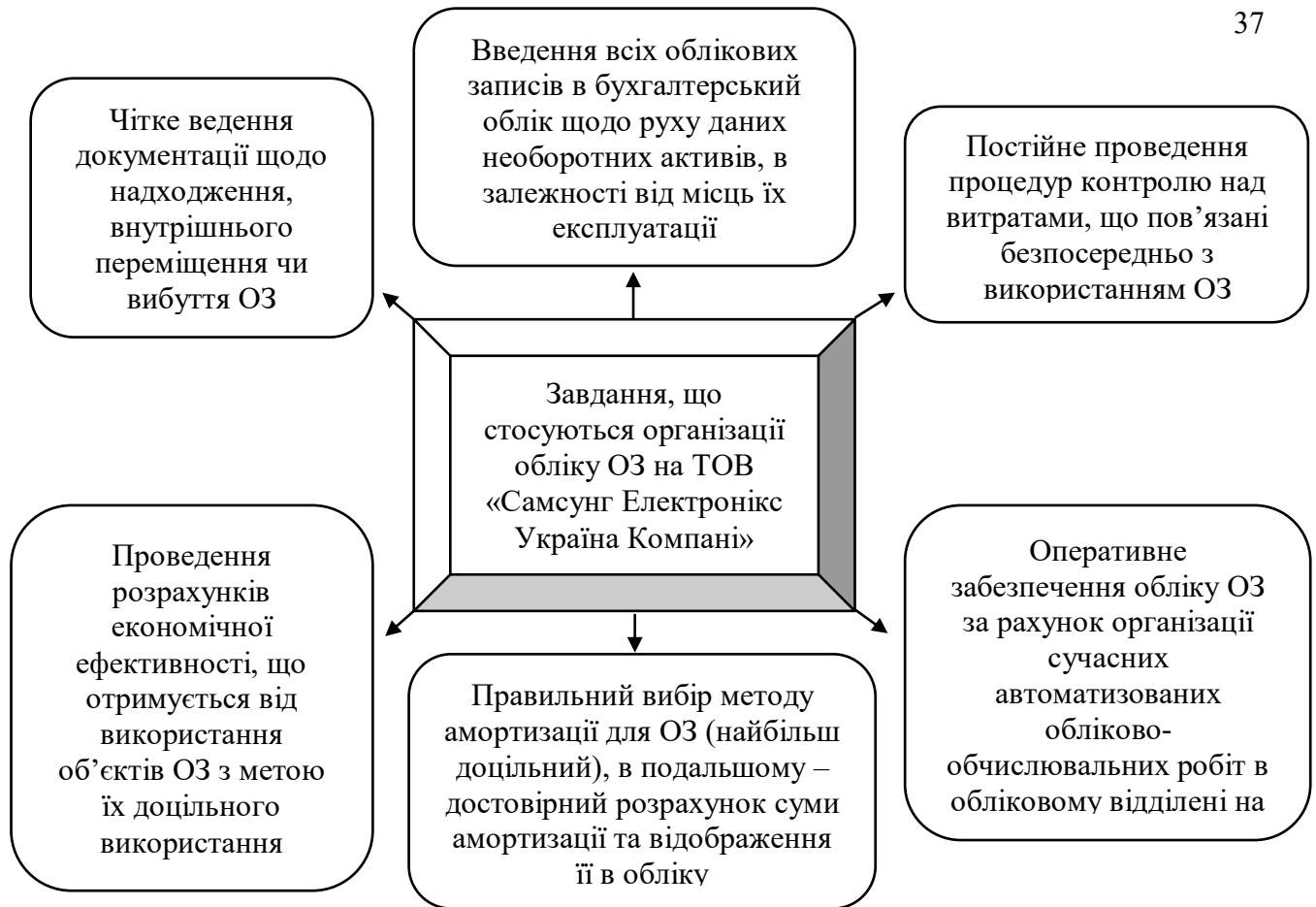

Рис. 2.1. Завдання щодо організації обліку основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Примітка: побудовано авторкою на основі засновницьких документів підприємства

Для того, щоб забезпечити ефективне використання основних засобів на підприємстві для прийняття управлінських рішень, необхідно правильно та раціонально організувати первинний облік основних засобів [11, 42]. Цілком слушною є думка авторів Гуцаленко Л.В., Романець А.В, які наголошують, що цей процес забезпечується чіткою системою документообігу та суворим порядком оформлення операцій руху основних засобів [15]. Це повинно забезпечити повну реєстрацію всіх господарських фактів та гарантувати юридичну доказовість достовірності відображення даних, що є основною передумовою ефективного управління підприємством [15].

Мета первинного обліку основних засобів – збирання та обробка даних про факти господарської діяльності, їх подальше перетворення на інформацію, яка дає можливість апарату управління розробляти та ухвалювати рішення і уникати економічних прорахунків [62].

Оскільки, від 22 жовтня 2021 року втратив дію головний нормативний документ Наказ Мінстату №352 від 29 грудня 1995 року, що регламентував затвердження типових форм первинного обліку, то на досліджуваному підприємстві було вирішено оформлювати рух щодо надходження, списання, ліквідації, реалізації та інших операцій з основними засобами власними розробками, які мають реквізити первинних документів. При цьому підприємство також користується первинними документами, перелік яких був затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 13.09.2016 р. № 818 «Порядок складання типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору» [39]. Наведемо деякі з них на рисунку 2.2.

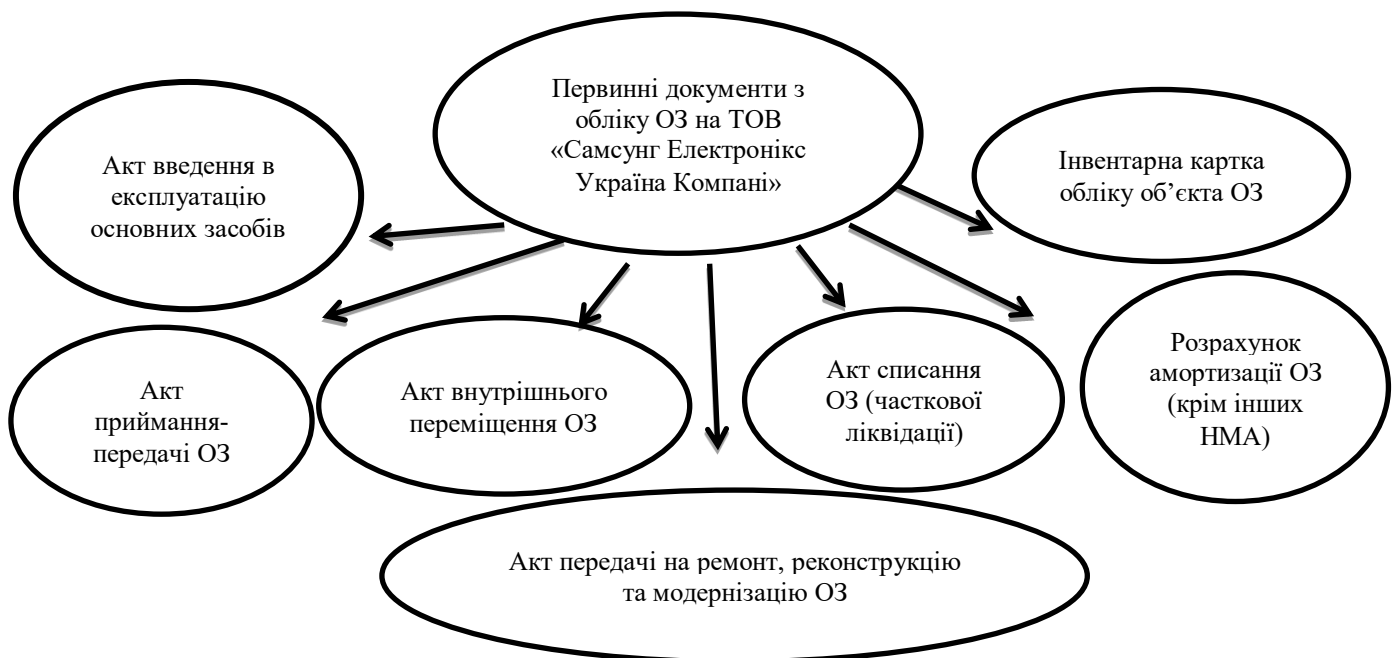

Рис. 2.2. Первинні документи з обліку основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Примітка. побудовано авторкою на основі власних спостережень

Оскільки основні засоби мають досить високу вартість то облік ведеться за кожним окремим об'єктом за яким складається певний перелік первинних документів на кожному етапі руху основного засобу.

Так, Акт приймання-передачі застосовують для оформлення об'єктів основних засобів при їх придбанні, передачі, зокрема безкоштовної, введення їх в експлуатацію, внутрішньому переміщенні із одного цеху (відділу) до іншого, зі складу до експлуатації, іншій матеріально відповідальній особі, при

оформленні операцій приймання-передачі об'єктів за договорами операційної або фінансової оренди [43]. При оформленні внутрішнього переміщення основних засобів акт виписується у двох примірниках працівником відділу здавальника [6]. Перший примірник з розпискою одержувача та здавальника передають до бухгалтерії, а другий – відділу здавальника. Передачу основних засобів іншому підприємству за плату оформляють актом, який складають у трьох примірниках: перші два – для підприємства, що здає (де перший примірник додається до звіту, а другий – до повідомлення на передачу та для акцепту), третій примірник передається особі, яка приймає основні засоби.

Акти у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» зберігаються протягом всього терміну експлуатації об'єкта і протягом трьох років та одного місяця після списання об'єкту з обліку за умови, що на цей період була проведена документальна перевірка. Акт на списання основних засобів використовують при списанні об'єкта основних засобів внаслідок старіння чи зносу на підприємстві [58]. Інвентарну картку у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» застосовують для обліку всіх видів основних засобів, однотипних об'єктів основних засобів, що надійшли в експлуатацію в одному календарному місяці, й таких, що мають одне і те ж виробничо-господарське призначення, технічну характеристику та вартість.

Крім цього існує суттєва проблема в обліку надходження та вибуття основних засобів на підприємствах, зокрема і у досліджуваному ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані». Йде мова про несвоєчасне надходження первинних документів до бухгалтерії з виробничих підрозділів, де ці документи складаються [42]. Для того, щоб спроектувати систему документообігу, необхідно встановити порядок створення і руху документів, а також визначити коло осіб, відповідальних за їх заповнення чи прийняття рішень по них [11].

Як показали практичні спостереження, саме за допомогою графіка документообігу можна розв'язати багато питань, пов'язаних з рухом документів. Графік дає право головному бухгалтеру вимагати, щоб працівники

подавали документи у зазначені терміни. Відсутність графіка створює ризики несвоєчасного та неякісного формування фінансової звітності [42].

Єдиної визначеної законодавством форми графіка документообігу немає. Установа самостійно затверджує правила документообігу і технологію обробки облікової інформації. Досить важливо в організації бухгалтерського обліку забезпечити вільний доступ бухгалтерській службі до різних і необхідних первинних документів. Адже, це найперший етап для введення господарських операцій у межах діяльності підприємства. Від правильності даних перенесених з первинних документів у реєстри обліку мовою бухгалтерів, залежить подальші операції на підприємстві [11]. На таких даних і формується весь облік. Тому у разі неспівпадіння даних, бухгалтеру потрібно буде перевірити ще раз усі документи, що хоч якось пов'язані з помилкою, що виявили, а графік документообігу, відповідно, допоможе вияснити де знаходиться саме такий документ, хто відповідальний, та чи він взагалі існує.

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» також застосовує автоматизовану форму обліку. Окрім того, автоматизація здійснюється за допомогою програмного продукту «М.е.Дос», а також «Інтернет-Банк-клієнт». Використання автоматизованої системи бухгалтерського обліку відповідно полегшує ведення основних засобів на підприємстві [34].

Застосування програмних засобів дозволяє бухгалтерії підприємства:

- «автоматично підраховувати підсумки;
- змінювати і коригувати інформацію (в разі необхідності) в базі даних, причому без зміни алгоритму роботи програми;
- автоматизувати облік основних засобів» [76].

Бухгалтерський облік у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» з використанням одного з програмних засобів дає працівникам бухгалтерії підприємства можливість точно і швидко відобразити господарські операції в обліку, що пов'язано, головним чином, з наявністю правильно оформлених первинних документів, можливістю перевірити правильність введеної

інформації, безперервністю і безпекою програмного забезпечення, здатністю для точної передачі достовірної інформації.

Отже, використання спеціального бухгалтерського програмного забезпечення, що дозволяє отримувати оперативну та якісну інформацію про облік господарських операцій. Це позитивно позначається на поточній роботі всього підприємства, що значно підвищує рівень управління фінансово-господарською діяльністю підприємства.

Ефективне управління основними засобами підприємства потребує налагодженої системи обліково-аналітичного забезпечення та чіткої організації бухгалтерського обліку, здатної своєчасно формувати достовірну інформацію про стан, інтенсивність та ефективність використання засобів виробництва. Адже управлінські рішення, прийняті на основі неактуальної та обмеженої інформації, можуть не тільки не принести бажаного ефекту, а й вплинути на хід виробничого процесу.

2.3. Синтетичний і аналітичний облік основних засобів

Задля належного ведення та організації синтетичного та аналітичного обліку активів важливим є своєчасність та якість документального оформлення їхнього руху, а саме: контроль за наявним станом основних засобів, правильність відображення в обліку надходження об'єктів, їх внутрішнє переміщення, вибуття (продаж чи ліквідація, безоплатна передача), своєчасність нарахування зносу основних засобів, відображення витрат на ремонт, модернізацію тощо.

Від правдивості внесених відомостей про господарські операції у реєстри обліку чи бухгалтерську програму, залежатиме майбутнє підприємства і прямо впливатиме на результати його діяльності. Усі господарські операції повинні фіксуватись вчасно, і відображати достовірну інформацію. Досить велику увагу бухгалтери приділяють основним засобам,

так від їхнього стану значною мірою залежить виробничий процес на підприємстві.

Для узагальнення інформації та обліку основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» застосовується синтетичний рахунок 10 «Основні засоби». На рисунку 2.3 наведемо зміст операцій за дебетом та кредитом даного рахунку на підприємстві.

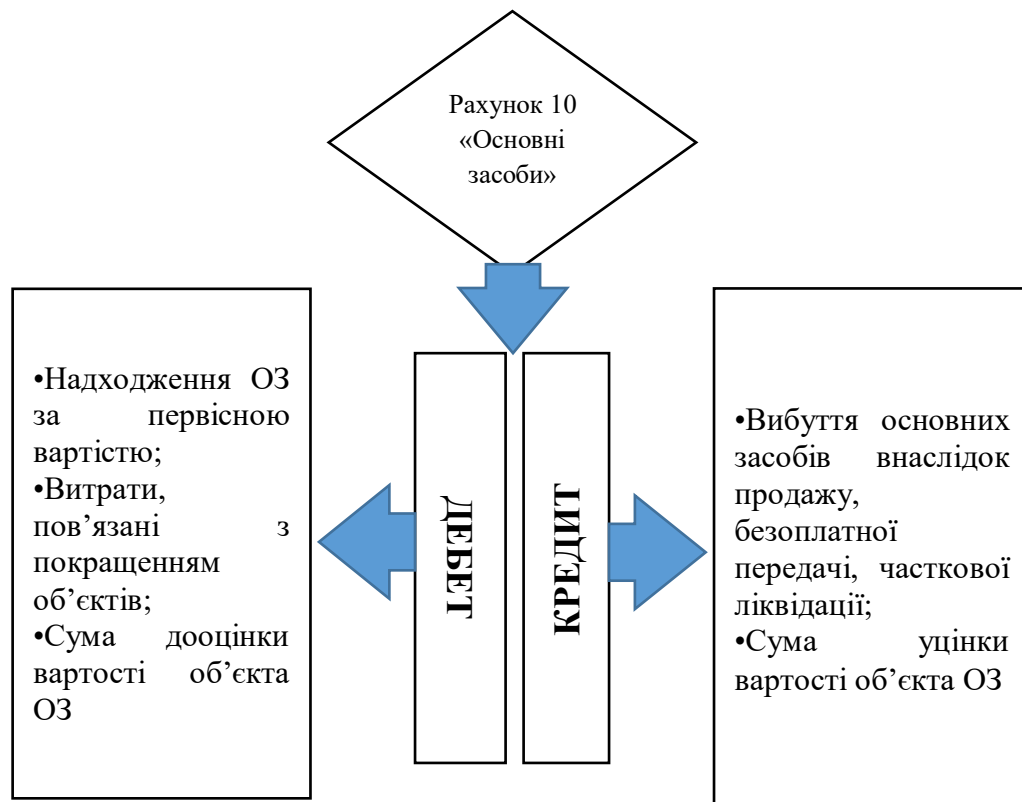

Рис. 2.3. Зміст господарських операцій за рахунком 10 «Основні засоби»

Примітка. побудовано авторкою на основі [6, 57]

Сальдо на рахунку 10 завжди дебетове і показує наявність певних видів матеріальних цінностей на кінець звітного періоду.

Відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [23] бухгалтерський облік основних засобів, що використовуються у виробничій діяльності підприємств, відображається за сумою витрат, пов'язаних із виготовленням, придбанням, доставкою, спорудженням, встановленням, страхуванням під час

транспортування, державною реєстрацією, реконструкцією, модернізацією основних засобів. Облік основних засобів ведеться на рахунку 10 «Основні засоби» із застосуванням відповідних субрахунків [61].

Для забезпечення діяльності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» та високоякісного надання послуг товариство забезпечено засобами праці - необоротними активами.

У складі необоротних активів бухгалтерією ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» обліковуються: передавальні пристрої, обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар, обчислювальна техніка.

Основні засоби бухгалтерією ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» відображаються у балансі в першому розділі активу «Необоротні активи» (дод. А.1). При придбанні основних засобів бухгалтерією ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» витрати, пов'язані з їх придбанням, доставкою, монтажем та підготовкою до експлуатації, спочатку відображаються на рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Після введення об'єктів в експлуатацію їх первісна вартість зараховується на рахунок 10 «Основні засоби» відповідно до вимог Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291 [23]

За кредитом рахунку 10 «Основні засоби» відображається вибуття основних засобів в результаті продажу, безкоштовної передачі, у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, а також суми уцінки ціни основних засобівартістю. Для обліку інших необоротних матеріальних активів бухгалтерією ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» використовується рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи».

Операції з оприбуткування основних засобів в ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» оформляються «Акт приймання-передачі основних засобів», у якому вказується: номер, дата оформлення, комісія, яка приймає об'єкт, його

найменування, коротка технічна характеристика, початкова вартість, відмітка про відкриття інвентарної картки.

Аналітичний облік основних засобів ведеться щодо кожного об'єкту окремо. А саме: за інвентарними об'єктами; за видами основних засобів; за місцями їх експлуатації; за матеріально-відповідальними особами.

Як вже раніше зазначалося, основні засоби можуть надходити на підприємство різними способами (рис. 2.4).

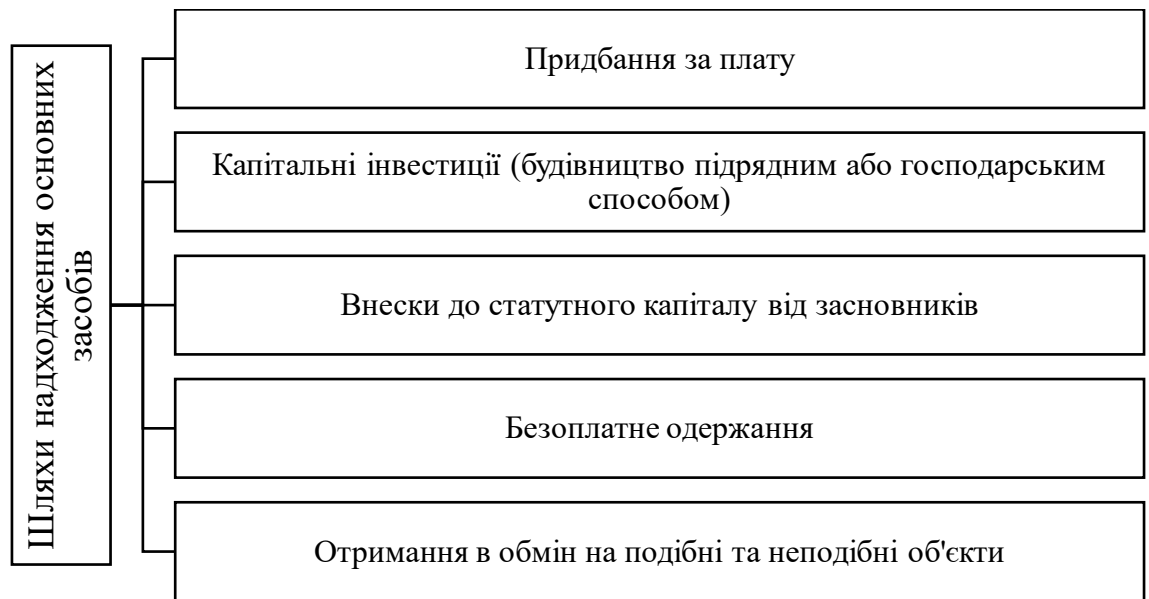

Рис. 2.4. Джерела надходження основних засобів

Примітка. Побудовано автором на основі [61, 65]

За досліджуваний період більша частина основних засобів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» надходила шляхом купівлі у постачальників та зараховувалися на баланс за первісною вартістю. Звичайно, купуючи об'єкт строком використання більше 1 року, першою справою бухгалтера на підприємстві є вирішення питання щодо віднесення даного об'єкту до основних засобів чи МНМА. При цьому, бухгалтер керується пунктами, прописаними в Наказі про облікову політику, де зазначено вартісний критерій включення об'єкту до основних засобів – більше 20000 гривень, а якщо менше – до складу малоцінних необоротних активів.

Щодо придбання основних засобів, то варто відмітити, що зазвичай переважно постачальники працюють на умовах попередньої оплати. Тому в наступній таблиці наведемо основні господарські операції у ТОВ «Самсунг

Електронікс Україна Компані» при купівлі основних засобів на умовах попередньої оплати (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Бухгалтерські записи з придбання ОЗ на умовах попередньої оплати у
ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

№	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		
			Дт	Кт	Сума, грн
1	Перераховано аванс постачальнику за інвентар	Платіжна інструкція	371	311	240 000
2	Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	Податкова накладна	641	644	40 000
3	Отримано інвентар від постачальника	Видаткова накладна постачальника	152	631	200 000
4	Відображено сума ПДВ	Податкова накладна	644	631	40 000
5	Проведено залік заборгованостей	Бухгалтерська довідка	631	371	240 000
6	Відображені витрати на доставку	ТТН, акт наданих послуг	152	685	3000
7	Відображена сума податкового кредиту з ПДВ	Податкова накладна	641	685	600
8	Перераховано кошти перевізникові	Платіжна інструкція	685	311	3 600
9	Введено в експлуатацію інвентар	Акт введення в експлуатацію	104	152	203 000

Отже, представлена у табл. 2. узагальнена інформація щодо використовуваних бухгалтерських записів з придбання основних засобів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» дає можливість стверджувати, що система їх обліку є комплексною. Вона охоплює всі етапи руху активу: від авансових платежів і формування податкового кредиту до оприбуткування, доставки та введення в експлуатацію. Наведена кореспонденція рахунків забезпечує прозорість і послідовність відображення операцій, а належне оформлення первинних документів мінімізує ризики помилок та спотворень у фінансовій звітності.

Зараховані на баланс основні засоби відображаються в аналітичному обліку підприємства [17]. Такий облік основних засобів у ТОВ «Самсунг

Електронікс Україна Компані» ведеться по кожному інвентарному об'єкту окремо.

Амортизація на підприємстві ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» нараховується прямолінійним способом. Амортизація на об'єкти основних засобів та інших необоротних матеріальних активів у починає нараховуватись з місяця, що настає після місяця введення в експлуатацію, і припиняється у місяці наступному, після виведення об'єкта з експлуатації, тобто бухгалтерія ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» дотримується вимог Н(П)СБО 7 [41].

Амортизацію МНМА у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» нараховується в першому місяця використання об'єкта у розмірі 100 відсотків його вартості. Нарахування амортизації нематеріальних активів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється при визнанні цього об'єкта активом, але не більше 20 років. Нарахування амортизації бухгалтерія розпочинає з місяця, наступного за місяцем, у якому нематеріальний актив став придатним для використання. Отже, маємо підтвердити дотримання бухгалтерією у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» вимог НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» суму нарахованої амортизації підприємства відображають збільшенням суми витрат підприємства і накопиченої амортизації нематеріальних активів.

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» в обліковій політиці передбачає переоцінку об'єктів основних засобів, якщо залишкова вартість цього об'єкта суттєво відрізняється від його справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів основних засобів, до якого належить цей об'єкт. Переоцінка основних засобів тієї групи, об'єкти якої вже зазнали переоцінки, надалі бухгалтерією проводиться з такою регулярністю, щоб їх залишкова вартість на дату балансу суттєво не відрізнялась від справедливої вартості.

У ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» включення нарахованої суми амортизації до витрат відображають по кредиту рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів» і дебету рахунків 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності» та інших, залежно від напрямку використання основних засобів.

Списання (зменшення) суми раніше нарахованої амортизації відображають по дебету рахунку 13 «Знос (амортизація) необоротних активів» в момент вибуття основних засобів із підприємства.

В процесі господарської діяльності певні основні засоби стають непридатні для подальшого використання, або ж більше не потрібні підприємству, тому в таких випадках на підприємстві відбувається вибуття даних основних засобів, що також має свої особливості у відображенні в аналітичному обліку.

Об'єкт основних засобів перестає визнаватися активом (списується з балансу) у випадку його вибуття наступними способами (рис. 2.5).

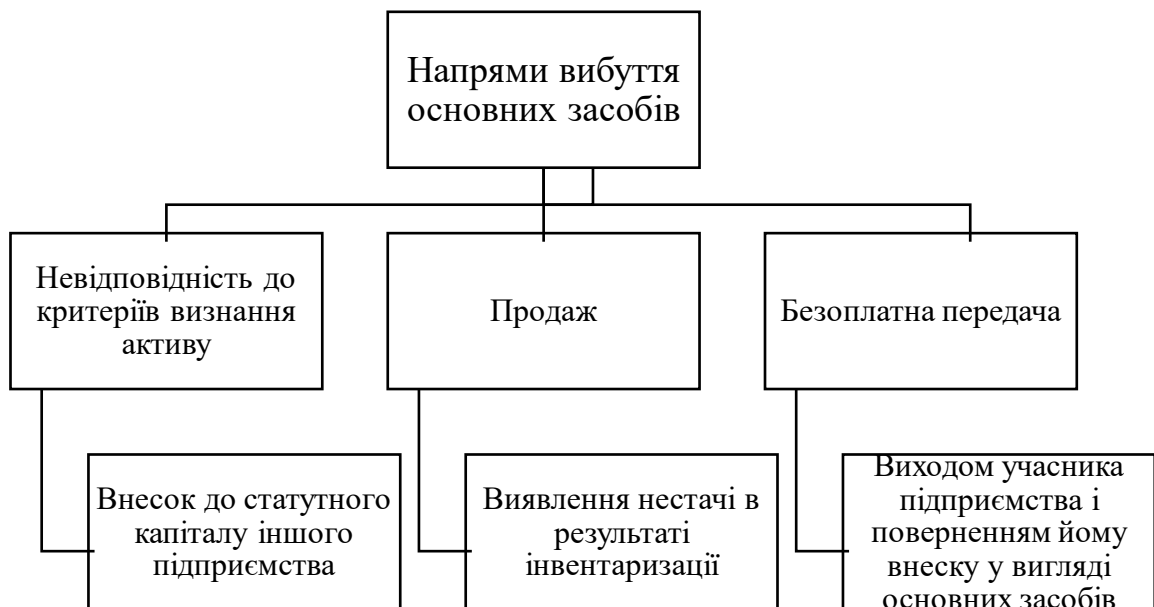

Рис. 2.5 Напрями вибуття основних засобів

Примітка. Побудовано автором на основі [13]

Для визначення непридатності основних засобів для подальшого використання на підприємстві, неефективності або недоцільності їх

покращення (ремонт, модернізації тощо) та оформлення відповідних первинних документів керівником ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» створюється постійно діюча комісія, яка:

- здійснює безпосередній огляд об'єкта, що підлягає списанню;
- встановлює причини невідповідності критеріям визнання активу;
- визначає осіб, з вини яких відбулося передчасне вибуття основних засобів з експлуатації, вносить пропозиції щодо їх відповідальності;
- визначає можливість продажу (передачі) об'єкта іншим підприємствам, організаціям та установам або використання окремих вузлів, деталей, матеріалів, що можуть бути одержані при демонтажі, встановлює їх кількість і вартість;
- складає та підписує акти на списання основних засобів [75].

Найчастіше вибуття основних засобів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» пов'язане з продажем основних засобів чи їх списанням. Так у 2023 році було реалізовано один з об'єктів основних засобів. Вибуття даного об'єкту бухгалтер оформив наступними бухгалтерськими записами (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Кореспонденція рахунків з продажу об'єкту основного засобу у ТОВ
«Самсунг Електронікс Україна Компані»

№	Зміст господарської операції	Первинні документи	Бухгалтерський облік		
			Дт	Кт	Сума, грн
1	Переведено основний засіб до складу необоротних активів, утримуваних для продажу:	Акт приймання-передачі(внутрішнього переміщення) основних засобів			
	Списано нарахований знос	Акт на списання ОЗ	131	10	104000,00
	Відображено залишкову вартість основних засобів	Регістри бухгалтерського обліку	286	10	136000,00
2	Відображено дохід від продажу	Акт приймання - передачі	377	712	180000,00
3	Відображено суму податкових зобов'язань з ПДВ	Податкова накладна	712	641	30000,00

Продовження табл. 2.6

4	Списано балансову вартість об'єкта	Накладна, акт на списання ОЗ	943	286	136000,00
5	Отримано кошти від реалізації	Виписка банку	311	377	180000,00
6	Віднесено на фінансовий результат суми доходів і витрат у порядку закриття відповідних рахунків	Бухгалтерська довідка	712	791	150000,00
			791	943	136000,00

При вибутті основних засобів складається Акт списання основних засобів, де зазначається інвентарний номер об'єкта, його первісна вартість, сума нарахованого на момент списання зносу, причина списання, витрати понесені при списанні і одержані доходи, а також визначається фінансовий результат від списання об'єкта основних засобів. Регістри аналітичного обліку основних засобів, які вибули, додаються до документів, якими оформлені відповідні факти вибуття.

Отже, синтетичний та аналітичний облік надходження та вибуття основних засобів допомагає відображенню як технічної, так і економічної характеристики об'єкта, його місцезнаходження, первісної оцінки, а також амортизаційних відрахувань. Він допомагає нам узагальнити інформацію щодо руху основних засобів: їх надходження, використання та вибуття; правильно відобразити фінансові результати в документах обліку задля правильного подальшого прийняття управлінських рішень.

Дослідження показали, що в загальному облік надходження та вибуття основних засобів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» має задовільний стан, хоча існують і певні недоліки в організації обліку так і в деяких методичних аспектах.

2.4. Відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності підприємства

Підсумковим етапом облікового процесу є складання фінансової звітності за звітний період та подання і оприлюднення. Фінансова звітність узагальнює дані про результати діяльності підприємства, що дає змогу на основі одного документа здійснити комплексний аналіз його роботи та визначити потенційні ризики [29]. Відомості, наведені у фінансовій звітності, є цінними як для внутрішніх користувачів (з метою планування, прогнозування та контролю), так і для зовнішніх – інвесторів, постачальників, банківських установ, які приймають рішення щодо подальшої співпраці [32, 63].

Усі господарські операції, пов'язані з основними засобами, зокрема їх визнання, переміщення чи списання, одночасно впливають на інші об'єкти бухгалтерського обліку та статті фінансової звітності — активи, власний капітал, зобов'язання, витрати, доходи і фінансовий результат діяльності підприємства [76]. Отже, ефективне управління основними засобами потребує ретельно обґрунтованих рішень з боку управлінського персоналу, які мають відповідати загальній стратегії розвитку підприємства.

Фінансова звітність підприємства, що нами досліджується ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» формується відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» у національній валюті - українській гривні. Фінансова звітність включає «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)», «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», «Звіт про власний капітал». Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік [58].

Аналіз необоротних активів є важливою складовою оцінки фінансового стану підприємства, оскільки саме вони визначають довгостроковий виробничий потенціал, рівень технологічного забезпечення та інвестиційну привабливість компанії [57]. Дослідження їх динаміки дозволяє оцінити ефективність оновлення матеріально-технічної бази, масштаби

капіталовкладень, ступінь фізичного та морального зносу, а також здатність підприємства підтримувати безперервність операційної діяльності. Саме тому аналіз розділу I «Необоротні активи» є ключовим етапом загальної фінансової діагностики.

На основі фрагменту Балансу можна детально розглянути склад і зміну статей розділу I «Необоротні активи» станом на 31.12.2024 р., що дає змогу наочно оцінити динаміку придбання, використання та амортизації основних засобів і нематеріальних активів (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Фрагмент Балансу (Звіту про фінансовий стан) ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

(рядки розділу I «Необоротні активи» станом на 31.12.2024 р.)

Код рядка	Стаття Балансу	На початок року, тис. грн	На кінець року, тис. грн
1001	Немаеріальні активи: первісна вартість	23 109,00	24 172,00
1002	Накопичена амортизація	15 863,00	14 641,00
1005	Незавершені капітальні інвестиції	0,00	0,00
1011	Основні засоби: первісна (переоцінена) вартість	276 063,00	338 857,00
1012	Знос основних засобів (-)	164 182,00	-177 861,00
1040	Довгострокова дебіторська заборгованість	44,00	42,00
1045	Відстрочені податкові активи	233 265,00	245 333,00

Примітка. сформовано авторкою на основі фінансової звітності підприємства (дод. А.1)

Наведений фрагмент Балансу у табл. 2.7 відображає структуру необоротних активів підприємства відповідно до вимог НП(С)БО 1 та НП(С)БО 7. Основні засоби подаються за первісною (переоціненою) вартістю та окремо – за сумою накопиченої амортизації, що забезпечує користувачам фінансової звітності можливість визначити їхню залишкову вартість. Дані статті Балансу узгоджуються з показниками Приміток до фінансової звітності, де розкривається рух основних засобів, методи амортизації та інформація щодо переоцінок. Проведений аналіз даних з фрагменту Балансу (табл. 2.7) дає

можливість стверджувати, що частка основних засобів у загальній сумі активів підприємства становить суттєву величину, що свідчить про капіталомісткість діяльності компанії та значну роль матеріально-технічної бази у забезпеченні операційних процесів. Зростання первісної вартості основних засобів у поєднанні зі збільшенням відстрочених податкових активів підтверджує інвестиційну активність підприємства та його орієнтацію на довгостроковий розвиток. Така динаміка вказує на зміцнення виробничого потенціалу, підвищення конкурентоспроможності та готовність компанії до подальшого розширення масштабів діяльності.

У 2024 році на підприємстві спостерігається зростання вартості більшості необоротних активів. Первісна вартість нематеріальних активів збільшилася на 1 063 тис. грн, що свідчить про подальші інвестиції у програмне забезпечення, технологічні рішення або інтелектуальні продукти. Водночас накопичена амортизація за ними зменшилася на 1 222 тис. грн, що може свідчити про часткове списання зношених активів, проведення переоцінки або зміну строків корисного використання.

Найбільш суттєве зростання демонструють основні засоби: їх первісна (переоцінена) вартість збільшилася з 276 063 тис. грн до 338 857 тис. грн, тобто на 62 794 тис. грн. Це вказує на масштабне оновлення матеріально-технічної бази та активне інвестування у виробничі та інші довгострокові ресурси. Знос основних засобів також зріс, що зумовлено як збільшенням кількості активів, так і природним процесом їх використання.

Фінансова звітність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» є основним джерелом інформації при проведенні аналізу виробничої діяльності підприємства. У фінансових звітах відображуються дані як фінансовий стан підприємства, так і результати його економічної діяльності.

Валюта Балансу у Звіті про фінансовий стан підприємства безперервно змінюється в результаті операційної, фінансової та інвестиційної діяльності та відображує в кінцевому підсумку загальний обсяг фінансових ресурсів і майна, що перебувають у розпорядженні підприємства. Усі категорії активів

підприємства знаходять відображення у відповідних статтях активу Балансу, в яких ці активи подаються в порядку зростання їх ліквідності.

Актив Балансу (Звіту про фінансовий стан) складається з трьох розділів: необоротні активи, оборотні активи та необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття.

До розділу I «Необоротні активи» входять статті «Нематеріальні активи» та «Основні засоби», в яких окремо наводяться первісна або переоцінена їх вартість (рядок 1011), накопичена амортизація (рядок 1012) та залишкова вартість. «До підсумку Балансу (Звіту про фінансовий стан) включається залишкова вартість об'єктів основних засобів і нематеріальних активів, яку визначають як різницю між первісною вартістю та сумою зносу на дату формування Балансу» [72].

Рядок 1005 «Незавершені капітальні інвестиції» теж має безпосереднє відношення до основних засобів. У ньому відображається вартість незавершених на дату балансу капітальних інвестицій в необоротні активи на будівництво, реконструкцію, модернізацію (інші поліпшення, що збільшують первісну (переоцінену) вартість необоротних активів), виготовлення, створення, вирощування, придбання об'єктів основних засобів.

У рядку 1200 Балансу «Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття» наводяться дані щодо вартості необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу (в тому числі основних засобів), що визначається відповідно до НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». Інформацію про ці активи, зокрема основні засоби, не включають до I розділу активу Балансу, а класифікують як оборотні активи, шляхом включення їх до складу товарів та відображення на синтетичному субрахунку 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу» та включають до розділу III активу Балансу.

Окрім Балансу є також складає Примітки до річної фінансової звітності (форма №5), де у розділі II відображається сума вартості основних засобів окремо за кожною групою станом на кінець звітного року.

У Примітках до фінансової звітності щодо кожної групи основних засобів наводиться наступна інформація:

- «вартість (первісна або переоцінена), за якою основні засоби відображені в балансі;
  - методи амортизації, що застосовуються підприємством, і терміни корисного використання (експлуатації);
  - наявність та рух основних засобів у звітному році:
  - первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на початок звітного року;
  - первісна вартість основних засобів, які визнані активом, з виділенням вартості основних засобів, отриманих в результаті об'єднання підприємств;
  - сума зміни первісної (переоціненої) вартості та зносу основних засобів у результаті переоцінки;
  - первісна (переоцінена) вартість та сума зносу основних засобів, які вибули;
  - сума нарахованої амортизації;
  - сума втрат від зменшення корисності, відображена в Звіті про фінансові результати у звітному періоді;
  - інші зміни первісної (переоціненої) вартості та сума зносу основних засобів;
  - первісна (переоцінена) вартість та сума зносу на кінець звітного року»
- [13].

Також у Примітках до фінансової звітності наводиться інформація про:

- вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження володіння, користування та розпорядження;
- вартість переданих у заставу основних засобів;
- суму капітальних вкладень на будівництво основних засобів за звітний рік;
- суму укладених угод на у майбутньому основних засобів;
- залишкову вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо);

- первісну (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів, які продовжують використовуватись;
- залишкову вартість основних засобів, вилучених з експлуатації для продажу;
- первісну вартість, залишкова вартість та метод оцінки основних засобів, отриманих за рахунок цільового фінансування [13].

Основні засоби виступають невід'ємною частиною майна кожного суб'єкта господарювання. Вартість таких об'єктів зазвичай досить значна, але включити її до складу витрат, які враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, підприємство має право лише у частині нарахованої амортизації, отже спостерігається поступове перенесення вартості об'єкта основних засобів, що амортизується, на витрати суб'єкта господарювання.

Згідно з Податковим кодексом України залежно від групи, до якої віднесено той чи інший об'єкт основних засобів, встановлено мінімально допустимі строки їх амортизації [47].

Отже, як бачимо, основні засоби мають відображення у двох формах річних звітів. У формі 1 Баланс вони відображаються лише у загальному вигляді, тобто сума залишкової вартості, первісна вартість та знос. При цьому у Примітках до річної фінансової звітності основні засоби розглядаються більш детально за кожною класифікаційною групою, що дає можливість управлінському персоналу більш широко аналізувати фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Висновки до розділу 2

Проведене дослідження організаційно-економічних особливостей діяльності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» дозволило сформулювати цілісне уявлення про структуру, динаміку розвитку, систему бухгалтерського обліку та фінансові результати підприємства. Упродовж 2022–2024 років компанія продемонструвала стабільне зростання більшості фінансових показників, що свідчить про ефективне управління ресурсами.

Компанія «Самсунг Електронікс Україна Компані» - це частина потужної міжнародної корпорації, яка займає провідні позиції на ринку побутової техніки та електроніки. Її діяльність в Україні має чітко визначену організаційну структуру. Підприємство функціонує у сфері оптової торгівлі побутовими електротоварами, ремонту електроніки та надання ІТ-послуг, що забезпечує диверсифікацію прибутків і підвищує стійкість до ринкових коливань.

Чистий дохід від реалізації продукції у 2024 році зріс на 57% порівняно з 2022 роком, що свідчить про активне розширення ринку збуту та зміцнення позицій бренду в Україні. Аналіз активів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» показав, що структура балансу має чітко виражений торговельний характер. Особливо динамічно зростали грошові кошти, дебіторська заборгованість та запаси, що є наслідком збільшення обсягів реалізації продукції. Водночас необоротні активи також демонструють позитивну тенденцію. Структура пасивів підприємства також характеризується стійким балансом між власними та позиковими джерелами.

Результати горизонтального аналізу підтвердили, що за період 2022–2024 рр. валюта балансу зросла майже на 79%, що свідчить про розширення масштабів діяльності підприємства. Вертикальний аналіз показав, що співвідношення між статтями балансу залишається стабільним, що є позитивною ознакою рівноваги у фінансовій структурі. Компанія вміло поєднує зростання активів із контролем над зобов'язаннями, що забезпечує її платоспроможність та фінансову стійкість.

Як показали проведені нами дослідження в рамках виконання магістерської кваліфікаційної роботи, у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» облік основних засобів ведеться відповідно до вимог НП(С)БО 7 «Основні засоби» та Податкового кодексу України. Проведені нами спостереження дають можливість стверджувати, що усі операції щодо надходження, переміщення, списання чи модернізації основних засобів документуються належним чином, а аналітичний і синтетичний облік ведуться

з дотриманням установлених стандартів.

Важливо відзначити високий рівень автоматизації облікових процесів на підприємстві. Використання програмних продуктів, зокрема, «М.Е.Дос» та «Інтернет-Банк-клієнт» дозволяє оперативно формувати облікові дані, зменшувати ризик помилок і забезпечувати своєчасне складання фінансової звітності. Це суттєво підвищує ефективність бухгалтерської служби, сприяє прозорості фінансової інформації та оперативності управлінських рішень.

Аналіз обліку основних засобів показав, що підприємство дотримується чіткої системи документування господарських операцій. Для відображення руху основних засобів використовуються акти приймання-передачі, акти списання, інвентарні картки, а також бухгалтерські довідки. Компанія веде облік по кожному інвентарному об'єкту окремо, що забезпечує точність даних і контроль за ефективністю використання майна.

Узагальнюючи результати аналізу, можна зробити висновок, що фінансово-господарська діяльність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» є ефективною та стабільною. Підприємство демонструє здатність адаптуватися до умов ринку, підтримує високий рівень ліквідності, має оптимальну структуру активів і пасивів, а також ефективно організовану систему бухгалтерського обліку. Водночас, зростання витрат і дебіторської заборгованості вимагає подальшого вдосконалення управління фінансовими потоками, підвищення контролю за оборотними коштами та посилення аналітичної складової в системі обліку.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТА АУДИТ ЕФЕКТИВНОГО І РАЦІОНАЛЬНОГО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

3.1. Методика аналізу основних засобів та ефективності їх використання

На основі аналітичних розрахунків управлінським персоналом розробляється та обґрунтовуються методи внутрішнього контролю основних засобів та їх ефективного використання [65], що на основі цього дає зрозуміти, комплексне оцінювання ефективності використання основних засобів на підприємстві вважається складним процесом, який потребує виявлення важливих показників даної оцінки.

Методика комплексного аналізу дозволяє всебічно оцінити та дослідити важливість залучення основних засобів у виробництво, тому вважаємо за доцільне проводити його за наступними напрямками (рис.3.1).

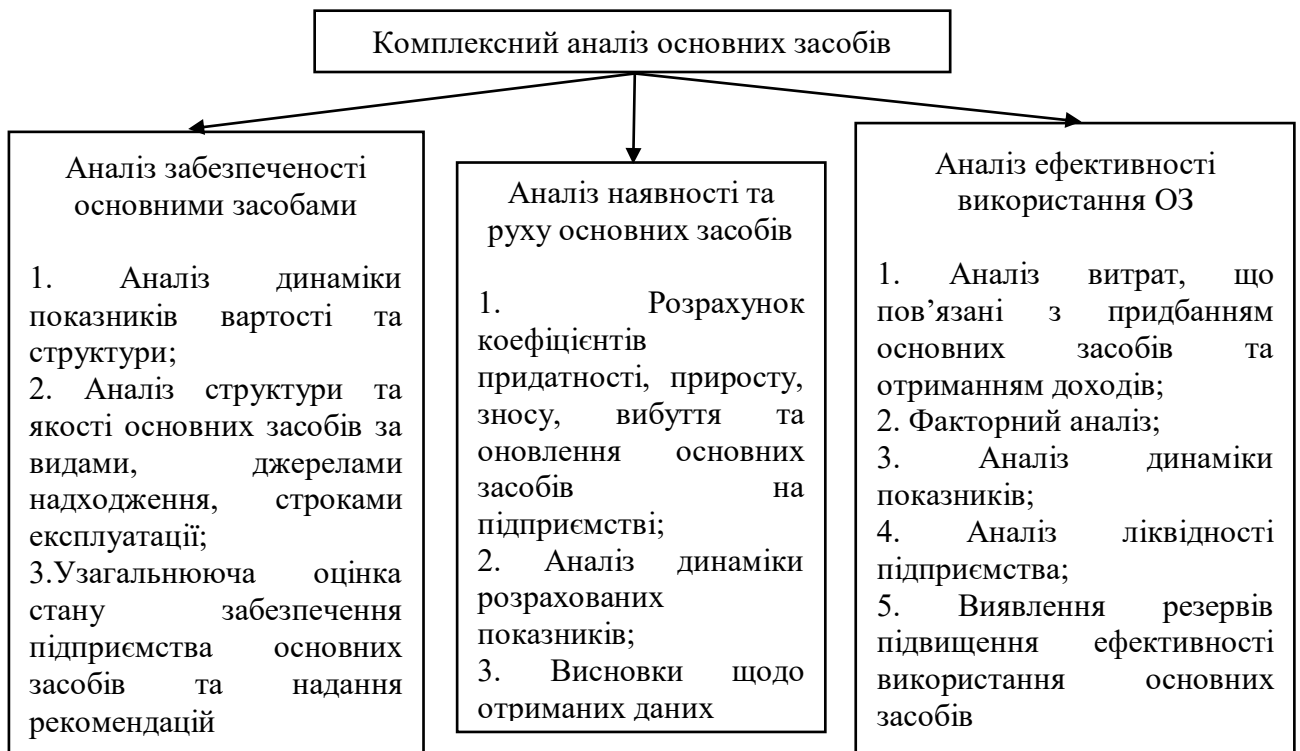

Рис. 3.1. Схема комплексного аналізу основних засобів

Примітка: сформовано автором на основі [68, 70]

Для аналізу використання основних засобів розробляють систему економічних показників, що характеризують стан і динаміку активів. Як зазначає Кулаковська Т.А. та Духова О.М. особливе значення для аналізу мають показники ефективності використання основних засобів, що відображають рівень їх впливу на фінансовий стан і фінансові результати діяльності суб'єкта господарювання [36].

Як зазначає Шаманська О.І. безпосередня побудова системи показників оцінки ефективності використання основних засобів підприємства має базуватися на відповідних методологічних підходах. Оскільки без якісної підготовки та формування програми проведення аналізу ефективності використання основних засобів неможливим є ефективне його проведення [63].

Для дослідження змін, що відбуваються у складі основних засобів, проаналізуємо їх структуру, яка відображає технічну озброєність ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» і відповідає на питання, наскільки ефективно розпоряджається підприємство фінансовими ресурсами, які повинні бути направлені на формування основних засобів.

Проведемо аналіз обсягу, структури та динаміки основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» за 2022-2024 рр.

Таблиця 3.1

Аналіз складу та структури основних засобів,
ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Показник	2022 р., тис. грн	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	Зміна за три роки, тис. грн	Структура зміни, %
1. Будинки та споруди	4 993	5 365	16 334	11 341	27,92
2. Машини та обладнання	8 951	8 928	10 555	1 604	3,95
3. Транспортні засоби	3 244	3 147	10 747	7 503	18,48
4. Інструменти, прилади, інвентар	644	542	1 195	551	1,36
5. Інші основні засоби	5 975	5 987	7 258	1 283	3,16
6. Малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА)	789	941	3 440	2 651	6,53
РАЗОМ	24 602	24 913	49 602	25 000	100,00

Примітка. побудовано авторкою на основі даних фінансової звітності підприємства

На основі проведеного аналізу (табл. 3.1) встановлено, що протягом 2022–2024 рр. загальна вартість основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» зросла на 25 000 тис. грн, що свідчить про активну інвестиційну діяльність підприємства та оновлення матеріально-технічної бази. Найбільший внесок у приріст зробили будинки й споруди, частка яких становить 27,92%, що може означати розширення площ, модернізацію офісної чи складської інфраструктури.

Важливим є також суттєве збільшення вартості транспортних засобів (18,48%), що свідчить про розвиток логістичних потужностей або оновлення корпоративного автопарку. Зростання вартості МНМА (6,53%) та групи «Інші основні засоби» (3,16%) підтверджує поступове оновлення допоміжних та офісних активів, необхідних для операційної діяльності.

Водночас порівняно невисокі темпи приросту машин та обладнання (3,95%) можуть вказувати на відсутність значних капіталовкладень у виробничі чи технічні потужності, що є логічним для компанії, діяльність якої переважно пов'язана з дистрибуцією та сервісною підтримкою. Загалом структура приросту підтверджує стратегічну орієнтацію підприємства на розширення інфраструктури та логістики, що сприяє підвищенню ефективності операційних процесів.

Даний графік (рис. 3.2) показує нам, що протягом досліджуваного п'ятирічного періоду (2020-2024 рр.) вартість основних засобів демонструвала поступове зростання з подальшим різким прискоренням. Зокрема, у 2020-2023 роках спостерігалось стабільне, але помірковане збільшення вартості ОЗ у межах 16-20% щорічно. Проте в 2024 році підприємство приділило суттєву увагу поновленню своєї матеріально-технічної бази та придбало декілька нових об'єктів основних засобів, що призвело до стрімкого зростання їх вартості на 99,1% (на 24 689 тис.грн) у балансі підприємства.

Аналітичне вирівнювання вартості основних засобів показує, що вона в середньому щорічно зростала на 7 645,8 тис. грн, проте ми чітко бачимо на графіку, що даний розподіл не є рівномірним по роках. Протягом першого

триріччя (2020-2023 рр.) фактичні річні прирости становили лише 40-47% від теоретичного середнього значення, тоді як у 2024 році приріст склав більш як 323% від середнього показника. Цей стрибкоподібний характер інвестування в основні засоби свідчить про цілеспрямовану і інтенсивну модернізацію матеріально-технічної бази у звітному році, що відображає стратегічний напрямок розвитку компанії та погіршення поточної економічної ситуації, яка вимагала швидкого оновлення виробничих можливостей.

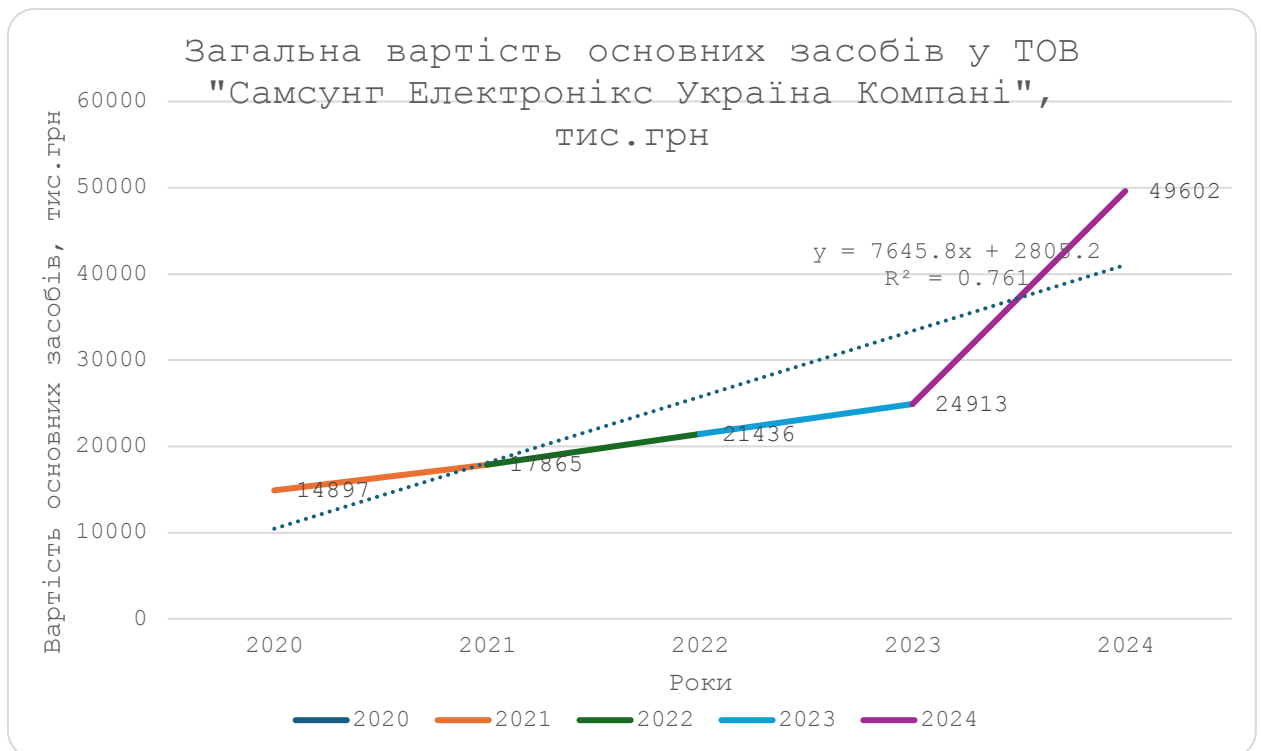

Рис. 3.2. Динаміка зміни вартості основних засобів у ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» за 2022-2024 роки

Примітка. побудовано авторкою на основі фінансової звітності

Дослідимо показники капіталовіддачі та капіталомісткості основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані». Капіталовіддача – це загальний показник ефективності використання основних засобів підприємства, що характеризує обсяг виробництва продукції на 1 гривню основних засобів та розраховується як відношення обсягу продукції у грошовому виразі, виробленої підприємством, до середньорічної вартості основних виробничих засобів.

Капіталомісткість – показник, що обернений до капіталовіддачі: він показує, скільки в середньому (за вартістю) використовується на підприємстві основних виробничих засобів для випуску продукції вартістю в 1 гривню [57]. Цей показник прямо пропорційно залежить від продуктивності праці і обернено пропорційно залежить від її капіталоозброєності. Для аналізу ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві використаємо дві форми фінансової звітності такі як «Баланс» та «Звіт про фінансові результати» (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Ефективність використання основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Показники	Розрахунок	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відхилення показників	
					тис. грн	%
1. Чистий дохід від реалізації	Ф. №2	14 146 535	19 680 840	22 222 929	8 076 394	157,1
2. Середньорічна вартість ОЗ	Ф.№1 р.1010 (гр.3 + гр.4)/2	101 380	111 881	160 996	59 616	158,8
3. Капіталовіддача	п.1/п.2	139,6	176,0	138,0	-1,6	98,9
4. Капіталомісткість	п.1/п.3	0,0072	0,0057	0,0072	0,0000	100,0
5. Чистий прибуток	-	325 406	352 436	415 902	90 496	127,8
6. Рентабельність, %	п.5/п.2	320,9	315,1	258,4	-62,5	80,5

Примітка. побудовано автором на основі фінансової звітності підприємства

На основі отриманих даних таблиці видно, що у 2024 році на 1 гривню, вкладену ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» у основні засоби, припадало 138 гривень чистого доходу, що майже на рівні 2022 року (139,6 грн), але з урахуванням значного зростання абсолютних обсягів прибутку. Показник капіталовіддачі за останні роки зберігається досить високим, що свідчить про зростання ефективності використання основних засобів компанії. Позитивною тенденцією є те, що капіталомісткість практично не змінилася, а рентабельність основних засобів зростає з 5,9% у 2022 році до 258,4% у 2024 році завдяки збільшенню чистого прибутку та середньорічної вартості

основних засобів. Це свідчить, що зростання прибутковості досягається не за рахунок скорочення чи здешевлення активів, а за рахунок якісного зростання обсягів виробництва й ефективного управління матеріальною базою підприємства.

Рентабельність основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» у 2022 році була невисокою (5,9%), однак вже у 2023 році підвищилася до 7,3%, а у 2024 році різко зросла до 258,4% за рахунок значного зростання чистого прибутку та вартості основних засобів. Це демонструє суттєве підвищення загальної ефективності використання матеріально-технічної бази підприємства. Для забезпечення процесу відтворення основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» важливе значення відіграє вивчення та аналіз їхнього стану та використання (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Оцінка руху та функціонального стану основних засобів

Показники	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Відношення у % 2024 р. до 2022 р.
<u>Наявність та рух засобів, тис. грн.</u>				
1. Вартість основних засобів на початок року	101380	111881	160996	158,8
2. Надійшло за рік	8932	7246	24219	271,1
3. Вибуло за рік	17302	15863	14641	84,6
4. Вартість основних засобів на кінець року	111881	160996	245333	219,3
5. Знос основних засобів:				
а) на початок року	262643	276063	338857	129,0
б) на кінець року	276063	338857	403835	146,3
6. Показники відтворення засобів				
<u>Коефіцієнти:</u>	1,104	1,439	1,524	138,0
• росту				
• оновлення	0,080	0,045	0,099	123,8
• вибуття	0,171	0,142	0,091	53,2
• зносу:	2,591	2,467	2,105	81,2
а) на початок року	2,467	2,105	1,646	66,7
б) на кінець року	-1,467	-1,105	-0,646	44,0
• придатності				
а) на початок року	1,104	1,439	1,524	138,0
б) на кінець року				

Примітка: побудовано автором на основі фінансової звітності підприємства

Аналіз стану основних засобів та їх використання є однією із складових контролю, адже це дає можливість виявити недоліки в обслуговуванні

основних засобів та допомогти із розумінням стану їх використання. Аналізуючи розраховані коефіцієнти, перш за все слід відзначити, що вартість основних засобів на початок кожного року демонструвала тенденцію до зростання – у 2024 році цей показник збільшився на 59% порівняно з 2022 роком, а вартість на кінець року зросла більш як у 2,2 рази. Це пояснюється значними обсягами надходження основних засобів у 2024 році, що суттєво перевищили показники вибуття, і дозволило забезпечити приріст матеріально-технічної бази.

Показник росту впродовж трьох років також стабільно зростав: з 1,104 у 2022 році до 1,524 у 2024 році, що свідчить про прискорення темпів оновлення й розширення основних засобів підприємства. Водночас коефіцієнт оновлення за цей період збільшився з 0,080 у 2022 році до 0,099 у 2024 році (зростання на 23,8%), що вказує на активізацію інвестицій у нові активи, а коефіцієнт вибуття знизився майже вдвічі, що свідчить про збереження структури наявних основних фондів.

Разом з тим спостерігається зниження коефіцієнта придатності основних засобів: у 2022 році він становив -1,467, а у 2024 році — вже -0,646, що є наслідком зношення значного обсягу активів. Частка зносу у вартості засобів хоч і зменшується, однак це свідчить про потребу у подальшому оновленні виробничої бази для забезпечення стабільної продуктивності та ефективності діяльності підприємства.

Отже, аналіз стану, динаміки та ефективності використання основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» свідчить про те, що підприємство володіє значною кількістю основних засобів, частину серед яких становлять ОЗ виробничого призначення, які поступово оновлюються. Слід розуміти, що зростання основних засобів розглядається як фактор, який знижує капіталовіддачу, проте в умовах технічного прогресу ріст основних засобів, особливо їх активної частини є закономірним явищем, тому керівництво повинно прагнути до ефективного його використання.

3.2. Аудит і раціональне використання основних засобів в кризових умовах війни та економічної нестабільності

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну створило безпрецедентні виклики для вітчизняного бізнесу. В умовах воєнного стану підприємства змушені адаптувати свою діяльність до нових реалій: руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, релокація бізнесу, мобілізація персоналу та загальна економічна нестабільність. Особливої актуальності в цих умовах набуває питання ефективного управління та аудиту основних засобів, які є критично важливими для забезпечення безперервності діяльності підприємств.

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» - українське представництво південнокорейської корпорації Samsung Electronics, яке спеціалізується на оптовій торгівлі високотехнологічною продукцією, телекомунікаційним обладнанням та побутовою технікою. В умовах війни підприємство продовжує активну роботу, демонструючи зростання фінансових показників, що робить його показовим прикладом успішної адаптації до кризових умов.

Основні засоби є важливим економічним ресурсом, який впливає на ефективність та результативність підприємства [16]. В умовах воєнного стану українські підприємства стикаються з низкою проблем обліку основних засобів: складності проведення інвентаризації основних засобів; неможливість фактичного доступу до об'єктів на окупованих територіях або в зонах активних бойових дій; проблеми обліку і нарахування амортизації на об'єкти, що не експлуатуються з обставин військових дій; облік та оцінка основних засобів, пошкоджених внаслідок військових дій [32].

Відповідно до законодавчих змін, прийнятих у період воєнного стану, підприємства отримали можливість підтверджувати знищення або пошкодження активів через обставини війни.

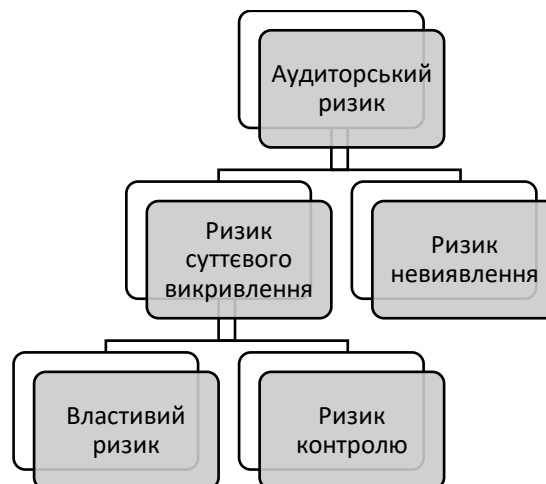
Аудит основних засобів – це незалежна перевірка достовірності інформації про стан, рух та ефективність використання основних засобів

підприємства [48, 50]. Основними завданнями аудиту є підтвердження фактичної наявності основних засобів, перевірка правильності визнання, класифікації та оцінки, оцінка ефективності використання, виявлення невикористовуваних об'єктів та перевірка правильності нарахування амортизації [35].

Методика аудиту основних засобів включає підготовчий етап (оцінка системи внутрішнього контролю, визначення рівня суттєвості та аудиторського ризику), основний етап (проведення аудиторських процедур) та завершальний етап (формування аудиторського висновку та рекомендацій) [21, 46].

В умовах кризи особливої уваги потребує оцінка ризиків [33], аудиторський ризик, поетапно відкриває інші властиві ризики.

Аудиторський ризик (АР) – це ризик того, що аудитор висловить невідповідну аудиторську думку, якщо фінансові звіти містять суттєво викривлену інформацію [8]. Такі викривлення можуть з'явитися внаслідок шахрайства або помилок. МСА 400 визначає три компоненти аудиторського ризику: властивий ризик, ризик контролю та ризик не виявлення і подає рекомендації стосовно оцінювання елементів ризиків (рис. 3.3).

Рис. 3.3 Елементи аудиторського ризику

Примітка. сформовано автором на основі джерел [8, 50]

Властивий ризик – це всі ризики, пов'язані з підприємницькою діяльністю, які перебувають під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів, а

також загальною організацією і структурою підприємства, господарсько-управлінською та фахово-штатною політикою, кваліфікацією кадрів [50].

Властивий ризик - це здатність залишку на певному бухгалтерському рахунку або у певній категорії операцій до суттєвих перекручень, або здатність до перекручень по цих показниках у комплексі з перекрученнями по інших рахунках чи операціях, з припущенням, що до них не застосовувалися заходи внутрішнього контролю підприємства. Провівши оцінку компонентів властивого ризику (Іод.Б.1) можна прийняти рівень ризику для планування суттєвості як помірний (0,55 з 1).

Під ризиком контролю розуміють ймовірність того, що недостовірна інформація, котра може існувати за класом операцій або класом укладених угод і могла бути суттєвою окремо або в сукупності з недостовірною інформацією за іншими рахунками або класами операцій, не буде попереджена або своєчасно виявлена системою внутрішнього контролю підприємства [50].

Аудитор не може впливати на цей ризик, він тільки оцінює його, вивчаючи ефективність системи контролю. Таку оцінку операцій з основними засобами доцільно проводити у вигляді тестового опитування, використовуючи тест системи внутрішнього контролю основних засобів (Іод. Б.2).

Ризик не виявлення помилок полягає у тому, що аудиторські процедури підтвердження не завжди можуть виявити помилки, що існують в обліку та звітності. Ризик не виявлення безпосередньо пов'язаний з проведенням незалежних процедур перевірки. Зроблена аудитором оцінка внутрішнього контролю й внутрішнього ризику впливає на характер, строки й обсяг аудиторських процедур, які виконуються аудитором з метою зменшення ймовірності не виявлення помилок і перекручень [16]. Певний ризик не виявлення помилок існує завжди, навіть коли аудитор перевірить 100% залишків за рахунками або всі види операцій, тому що більша частина аудиторських доказів має скоріше аргументаційний, ніж підсумковий характер [50].

Оцінка аудиторського ризику дозволяє належним чином визначити загальну стратегію і розробити програму аудиту. За умови виявлення відхилень в оцінці ризиків під час проведення аудиту загальна стратегія і програма аудиту підлягають коригуванню в частині збільшення обсягу тестів ефективності процедур внутрішнього контролю.

Таким чином, однією з необхідних і найважливіших процедур при плануванні аудиту є оцінка аудиторського ризику, що зумовлює орієнтування наступних робіт на обґрунтуванні вибіркового дослідження з урахуванням зон ризику. Аудиторський ризик (AR) має бути завжди низьким, оскільки аудитор виконує завдання з наданням достатньої впевненості. Міжнародними стандартами аудиту передбачено моделювання аудиторського ризику.

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» є великим підприємством, що здійснює оптову торгівлю електронікою та телекомунікаційним обладнанням в Україні. За 2024 рік підприємство продемонструвало значні фінансові результати: чистий дохід від реалізації становив 22,2 млрд грн, що на 12,9% більше порівняно з 2023 роком.

Попри складні умови війни, компанія продовжує активну діяльність, вивела на український ринок низку нових продуктів, включаючи складані смартфони Galaxy Fold5 та Galaxy Flip5, смарт-годинники Galaxy Watch6 та преміальні планшети. Станом на кінець 2024 року в компанії працювало 103 особи, що на 11 осіб менше порівняно з 2023 роком (114 осіб).

Фінансова нестабільність - це явище, що характеризується нездатністю економічної системи або окремого суб'єкта господарювання гарантувати стабільність та передбачуваність своїх фінансових результатів.

По-перше, фінансова нестабільність може бути спричинена економічними факторами, такими як економічні коливання, спади в економічній активності або зміни в ринкових умовах. Ці фактори можуть призвести до зниження оборотних коштів у підприємства, внаслідок чого виникають труднощі з оплатою рахунків постачальникам вчасно та повністю.

По-друге, політична нестабільність, також може мати серйозний вплив

на фінансову ситуацію підприємства та його розрахункові операції з постачальниками. Політичні кризи, зміни у законодавстві або політиці країни можуть спричинити неспокій на ринку, що може призвести до зниження інвестицій та оборотних коштів підприємства.

Важливою ділянкою обліку на підприємстві є облік і контроль основних засобів. Саме ця частина облікової роботи відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного використання матеріально-технічної бази підприємства. Своєчасний аналіз стану та руху основних засобів допомагає керівництву приймати зважені управлінські рішення щодо модернізації обладнання, планування ремонтів і оновлення виробничих потужностей.

Регулярний контроль за наявністю та технічним станом основних засобів дозволяє уникнути простоїв, втрат або нерационального використання майна. Крім того, правильне відображення інформації про основні засоби у фінансовій звітності забезпечує прозорість діяльності підприємства, підвищує довіру інвесторів і сприяє збереженню стабільності в умовах економічної нестабільності.[19]

Для більшого розуміння чи раціонально використовуються основні засоби потрібно провести аналіз фінансової звітності за період 2022-2024 років для виявлення значних змін у структурі та динаміці основних засобів підприємства що зображує табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Динаміка та структура основних засобів ТОВ «Самсунг Електронікс
Україна Компані»

Показники	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Первісна вартість ОЗ, тис. грн	262 643	276 063	338 857
Накопичений знос, тис. грн	161 263	164 182	177 861
Залишкова вартість ОЗ, тис. грн	101 380	111 881	160 996
Коефіцієнт зносу, %	61,38	59,47	52,49
Коефіцієнт придатності, %	38,62	40,53	47,51
Середньорічна вартість ОЗ, тис. грн	106 630,5	106 630,5	136 438,5
Приріст первісної вартості, тис. грн	—	+13 420	+62 794
Коефіцієнт оновлення, %	—	5,11	22,75

Примітка: побудовано автором на основі фінансової звітності підприємства

Аналізуючи табл. 3.4 залишкова вартість основних засобів зросла з 101,4 млн грн у 2022 році до 161,0 млн грн у 2024 році, що становить приріст 58,8%. Найбільш інтенсивне зростання спостерігається у 2024 році – приріст становив 49,1 млн грн або 43,9%.

Первісна вартість основних засобів збільшилась з 262,6 млн грн у 2022 році до 338,9 млн грн у 2024 році. Коефіцієнт оновлення основних засобів у 2024 році становив 22,75%, що є позитивним показником та свідчить про модернізацію матеріально-технічної бази підприємства.

Щоб краще зрозуміти стан основних засобів потрібно розрахувати показники стану основних засобів, а саме коефіцієнт зносу знизився з 61,4% у 2022 році до 52,5% у 2024 році. Це свідчить про ефективну політику оновлення основних засобів та активні інвестиції в придбання нового обладнання. Зниження показника на 8,9 процентних пунктів за два роки вказує на поліпшення якісного стану основних засобів підприємства.

Коефіцієнт придатності зріс з 38,6% у 2022 році до 47,5% у 2024 році. Зростання цього показника є позитивним сигналом і свідчить про те, що майже половина вартості основних засобів підприємства залишається придатною для подальшого використання, що забезпечує високий виробничий потенціал компанії навіть в умовах економічної нестабільності.

Можна зробити висновок, що підприємство стабільно і ефективно підвищує свої показники за ці три роки, що дає зрозуміти що воно прагне для більшого прагнення вкладання в нове обладнання та оновлення вже наявного.

Для комплексно відображення змін ключових фінансових результатів і структури витрат підприємства за три роки сформовано табл 3.5, яка дозволяє оцінити ефективність формування прибутку та зміни у співвідношенні основних витрат відносно доходу, що є основою для аналізу фінансової стійкості й конкурентоспроможності компанії в умовах кризи. Вона показує, наскільки підприємство здатне зберігати прибутковість та утримувати збалансовану структуру витрат, попри вплив негативних зовнішніх чинників, і слугує інформаційною базою для прийняття

управлінських та аудиторських рішень щодо підвищення фінансової ефективності та антикризової адаптації.

Таблиця 3.5

Структура фінансових результатів і витрат ТОВ «Самсунг Електронікс
Україна Компані»

Показники	2022 р.	2023 р.	2024 р.
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	14 146 535	19 680 840	22 222 929
Собівартість реалізації, тис. грн	10 736 219	16 730 530	19 308 647
Валовий прибуток, тис. грн	3 410 316	2 950 310	2 914 282
Маржа валового прибутку, %	24,11	14,99	13,11
Чистий прибуток, тис. грн	1 247 966	641 616	584 710
Маржа чистого прибутку, %	8,82	3,26	2,63
Операційний прибуток (ЕВІТ), тис. грн	1 965 730	724 711	533 051
Маржа операційного прибутку (ЕВІТ), %	13,90	3,68	2,40
Адміністративні витрати, тис. грн	243 878	439 734	422 075
% адм. витрат у доході, %	1,72	2,23	1,90
Витрати на збут, тис. грн	1 250 079	1 815 375	1 994 532
% витрат на збут у доході, %	8,84	9,22	8,98
Питома вага всіх операційних витрат, %	11,37	11,7	11,14

Примітка. побудовано авторкою на основі фінансової звітності

Чистий дохід від реалізації демонструє стабільне зростання – з 14,1 млрд грн у 2022 році до 22,2 млрд грн у 2024 році, що становить приріст 57,1% за два роки. Це вказує на успішну адаптацію компанії до ринкових умов та високий попит на продукцію Samsung в Україні навіть під час війни.

Валовий прибуток має тенденцію до зниження – з 3,4 млрд грн у 2022 році до 2,9 млрд грн у 2024 році. Це пов'язано з швидшим зростанням собівартості реалізації (80,0% за два роки) порівняно зі зростанням виручки (57,1%). Причинами можуть бути підвищення закупівельних цін на продукцію внаслідок девальвації гривні та збільшення логістичних витрат через війну.

Чистий прибуток знизився майже вдвічі – з 1,2 млрд грн у 2022 році до 0,6 млрд грн у 2024 році. Незважаючи на це, компанія залишається прибутковою, що свідчить про її фінансову стійкість та ефективність антикризового управління.

Доречно було б згадати, що ефективна організація та проведення аудиторської перевірки неможливе без планування аудиту, яке визначає характер, термін проведення та обсяг аудиторських процедур.

Планування аудиту може складатися з таких етапів [8]:

- 1) попереднє планування аудиту;
- 2) одержання базової інформації від клієнта: вивчення бізнесу, специфіки діяльності, ознайомлення з системою внутрішнього контролю та їх оцінка, визначення рівня суттєвості та оцінка ризику; визначення виду та обсягу процедур та часу, необхідного для їх проведення; забезпечення координації, узгодження інших питань, що можуть призвести до змін у стратегії аудиту;
- 3) складання загальної стратегії аудиту;
- 4) складання планів (конкретних програм) аудиту;
- 5) коригування загальної стратегії і планів аудиту, якщо в цьому виникає потреба в процесі проведення аудиту;
- 6) контроль за виконанням стратегії і планів.

Деталізація стратегії аудиту для безпосередніх виконавців оформлюється у вигляді деталізованого плану аудиту, який у практиці також називають програмою аудиту. Такий документ розробляється для конкретної області аудиту та містить перелік аудиторських процедур, їх обсяг, виконавців і строки виконання. План аудиту основних засобів – це документ організаційно – методологічного характеру [50]. Він містить основні стадії процесу аудиту, розміщені логічній послідовності, із зазначенням конкретних завдань, переліку аудиторських процедур, терміну їх проведення та відповідальних виконавців. В межах практичної частини магістерського дослідження розроблено Програму аудиту ефективності використання основних засобів з метою системної перевірки їх руху, стану, амортизації та результативності використання (табл. 3.6). Вона охоплює ключові процедури, що забезпечують формування обґрунтованих висновків і рекомендацій.

Таблиця 3.6

Програма аудиту ефективності використання основних засобів ТОВ

«Самсунг Електронікс Україна Компані»*

Аудитор Кравченко Т.В.Звітний період 2024 р.Планована робота Аудит обліку основних засобівПеріод аудиту з 02.03 по 31.03.2025 р.Кількість людино-годин 120Запланований аудиторський ризик 5%Запланований поріг суттєвості 292 тис. грн.

Перелік аудиторських процедур	Дата	Виконавець	Джерела аудиторських доказів
Ознайомлення з діяльністю підприємства, його технічними особливостями та структурою основних засобів	02.03.25 – 05.03.25	Кравченко Т.В	Статут, установчі документи, Наказ про облікову політику, Баланс (ф.1), Головна книга
Аналіз облікової політики щодо основних засобів.	06.03.25	Кравченко Т.В	Наказ (розпорядження) про облікову політику підприємств. Внутрішні регламенти та положення (Положення про рух ОЗ, Положення про проведення ремонтів, Порядок інвентаризації, Положення про відповідальних осіб за збереження основних засобів
Аналіз фінансової звітності. Ідентифікація потенційних ризиків та суттєвості	06.03.25 – 13.03.25	Кравченко Т.В	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», Баланс, Примітки, Звіт про фінрезультати, Оборотно-сальдова відомість, Головна книга
Перевірка стану, наявності та структури основних засобів	13.03.25 – 18.03.25	Кравченко Т.В	Головна книга, інвентаризаційні описи, акти, відомості, журнали-ордери, рахунки

Продовження табл. 3.6

Аудит амортизаційної політики	19.03.25 – 24.03.24	Кравченко Т.В	Акти введення в експлуатацію (ОЗ-1) з визначеними строками корисного використання, Інвентарні картки (ОЗ-6); Акти модернізації, добудови, реконструкції; Акти списання (ОЗ-3, ОЗ-4); Акти технічного огляду й ремонту. Розрахункові відомості щодо амортизації по об'єктах. Оборотно-сальдові відомості по рахунках 10,11,13, 15.
Перевірка операцій з руху основних засобів, оцінка ефективності їх використання та ідентифікація ризиків	25.03.25 – 27.03.25	Кравченко Т.В	Первинні документи щодо операцій з руху основних засобів. Реєстри бухгалтерського обліку. внутрішні регламенти та технічна документація. Договори на ремонт, модернізацію, монтаж
Узагальнення результатів аудиту та надання рекомендацій	27.03.25 – 31.03.25	Кравченко Т.В	робочі документи аудитора, аналітичні процедури, результати інвентаризацій, дані фінансової звітності, первинні документи, результати інтерв'ю та спостереження, нормативно-правові вимоги, галузеві показники.

*Примітка. розроблено авторкою на основі узагальнення методичних рекомендацій, вимог МСА та практик аудиторських перевірок

У процесі дослідження було опрацьовано реальну Програму аудиту фінансової звітності підприємства, яка застосовується аудиторами під час перевірки звітності. У ході ознайомлення керівник підприємства презентував структуру програми, пояснив зміст та призначення кожного етапу, а також продемонстрував порядок добору аудиторських процедур з урахуванням оцінених ризиків і рівня суттєвості. Нами було детально розглянуто зміст програми аудиту (табл. 3.7), що охоплює перевірку Балансу (Звіту про фінансовий стан), Звіту про сукупний дохід, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про власний капітал та Приміток до фінансової звітності. У процесі аналізу ми простежили логіку виконання окремих аудиторських процедур, зокрема перевірку арифметичної точності, звірку залишків із Головною

книгою, аналіз відхилень, розрахунок відстрочених податкових активів і зобов'язань, а також оцінку відхилень щодо прийнятого рівня суттєвості.

Таблиця 3.7

Програма аудиту фінансової звітності підприємства - ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані».

№ п/п	Перелік аудиторських процедур	Виконавець
I. Баланс (Звіту про фінансовий стан)		
1.	Перевірка наданого балансу на арифметичну точність та відповідність вимогам МСФЗ щодо складання	Яхель Н.П.
2.	Зведення відповідності залишків у Головній книзі із даними балансу	Красюк
3.	Перевірка відповідності залишків на початок звітного року залишкам на кінець минулого року, визначення відхилень	Толочко
4.	У разі зміни залишків внаслідок виправлення помилок минулих періодів - ретельна перевірка характеру помилок, їх впливу на звітність, адекватності внесених змін.	Кравець О.О.
5.	Складання пробного балансу на кінець звітного періоду та порівняння його з наданим на перевірку	Кравець О.О.
6.	Визначення тимчасових та постійних різниць	Кравець О.О.
7.	Розрахунок відстрочених податкових активів або зобов'язань	Кравець О.О.
8.	Порівняння розрахованих відстрочених податкових активів або зобов'язань з даними підприємства	Яхель Н.П.
9.	Складання переліку коригуючих бухгалтерських записів відповідно до МСФЗ	Яхель Н.П.
10.	Складання переліку виправлень залишків за балансовими рахунками за МСФЗ	Толочко І.М.
11.	Оцінка різниць, виявлених аудитором	Толочко І.М.
II. Звіт про сукупний дохід		
1.	Перевірка наданого звіту на арифметичну точність.	Толочко І.М.
2.	Складання пробного звіту про фінансові результати	Толочко І.М.
3.	Порівняння пробного звіту про фінансові результати з наданим на перевірку та аналіз відхилень.	Толочко І.М.
4.	Перевірка розрахунку прибутковості акцій	Кравець О.О.
5.	Перевірка відповідності даних звіту про фінансові результати в частині даних за відповідний період минулого року	Кравець О.О.
III. Звіт про рух грошових коштів		
1.	Перевірка наданого звіту на арифметичну точність	Кравець О.О.
2.	Узгодження показників звіту про рух грошових коштів з показниками інших форм фінансового звіту та вимогами МСФЗ	Кравець О.О.
IV. Звіт про власний капітал		
1.	Перевірка наданого звіту на арифметичну точність	Толочко І.М.
2.	Узгодження показників звіту про власний капітал з показниками інших форм фінансового звіту та вимогами МСФЗ	Толочко І.М.
V. «Примітки до річної фінансової звітності»		
1.	Перевірка наданого звіту на арифметичну точність	Яхель Н.П.
2.	Узгодження показників у Примітках з показниками інших форм фінансового звіту	Яхель Н.П.

Продовження табл. 3.7

1	2	3
3.	Відповідність Приміток вимогам МСФЗ, аналіз розкриття певної інформації, необхідної для достовірного відображення фінансового стану компанії	Яхель Н.П.
VI. Завершальний етап		
1.	Зведення даних про відхилення у наданих формах фінансової звітності, у тому числі відхилення від вимог МСФЗ	Яхель Н.П.
2.	Аналіз відхилень з позиції прийнятого рівня суттєвості	Яхель Н.П.
3.	З'ясування протоколів зборів після дати балансу на предмет вивчення подій після дати балансу	Яхель Н.П.
4.	Формування незалежної думки про достовірність наданої звітності.	Яхель Н.П.

Примітка. Сформовано авторкою на основі програми аудиту фінансової звітності ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані»

Отже, як підтверджують дані табл.3.7, практична послідовність аудиторських процедур передбачає перехід від перевірки вихідних даних і арифметичної точності до глибшого аналізу залишків, їх узгодження з Головною книгою та оцінки виявлених відхилень. Важливим етапом є розрахунок і перевірка коректності визнання відстрочених податкових активів і зобов'язань та формування коригувальних записів відповідно до вимог стандартів обліку. Завершальний етап включає узагальнення результатів перевірки, оцінку суттєвості відхилень і формування незалежної аудиторської думки.

Під час магістерського дослідження, окрім опрацювання аудиторських процедур, важливою складовою дослідження став аналіз ефективності використання основних засобів підприємства. Для комплексної оцінки динаміки ефективності використання основних засобів (капіталовіддача, рентабельність), тенденції зміни прибутковості (ЕВІТ, чистий прибуток, валовий прибуток, їх маржа), а також відстежити структуру основних операційних витрат і їх частку в доході підприємства за досліджуваний період (табл. 3.8). Такий підхід відповідає сучасній системі фінансового аналізу й дає повну картину про сильні й проблемні сторони діяльності компанії.

Таблиця 3.7

Оцінка динаміки ефективності використання основних засобів ТОВ
«Самсунг Електронікс Україна Компані»

Показники	Роки		
	2022	2023	2024
Капіталовіддача, грн/грн	132,67	184,57	162,88
Капіталоомісткість, грн/грн	0,0075	0,0054	0,0061
Рентабельність основних засобів, %	1170,36	601,72	428,55
Маржа ЕВІТ, %	13,90	3,68	2,40
Чистий прибуток, тис. грн	1 247 966	641 616	584 710
Зміна чистого прибутку, %	—	-48,59	-8,87
Валовий прибуток, тис. грн	3 410 316	2 950 310	2 914 282
Маржа валового прибутку, %	24,11	14,99	13,11
Адміністративні витрати, тис. грн	243 878	439 734	422 075
% адм. витрат у доході	1,72	2,23	1,90
Витрати на збут, тис. грн	1 250 079	1 815 375	1 994 532
% витрат на збут у доході	8,84	9,22	8,98

Примітка. розраховано авторкою на основі даних фінансової звітності підприємства

Капіталовіддача показує, скільки гривень доходу генерує одна гривня основних засобів. У 2023 році цей показник становив 184,57 грн/грн, а у 2024 році знизився до 162,88 грн/грн. Зниження на 21,69 грн/грн (-11,75%) пов'язане з швидшим зростанням вартості основних засобів порівняно зі зростанням виручки. Водночас показник капіталовіддачі 162,88 грн/грн залишається надзвичайно високим для торговельного підприємства, що свідчить про високу ефективність використання основних засобів.

Рентабельність основних засобів знизилась з 601,72% у 2023 році до 428,55% у 2024 році. Це зниження на 173,17 процентних пунктів пов'язане як зі зменшенням чистого прибутку, так і зі зростанням середньорічної вартості основних засобів. Незважаючи на зниження, показник залишається на дуже високому рівні, що вказує на ефективне використання активів для генерування прибутку.

Капіталоозброєність характеризує забезпеченість працівників основними засобами. Зростання цього показника з 935,36 тис. грн/особу до 1 324,65 тис. грн/особу (+41,62%) відбулося завдяки збільшенню вартості основних засобів та скороченню чисельності персоналу. Підвищення

капіталоозброєності є позитивною тенденцією, оскільки свідчить про технічне переоснащення та підвищення технологічного рівня підприємства.

Продуктивність праці зросла з 172,6 тис. грн/особу до 215,8 тис. грн/особу (+24,98%). Це свідчить про підвищення ефективності роботи персоналу та успішну оптимізацію бізнес-процесів. Навіть при скороченні чисельності на 11 осіб компанія змогла збільшити обсяг реалізації, що демонструє високий рівень менеджменту та автоматизації процесів.

Факторний аналіз методом ланцюгових підстановок показує, що зростання виручки на 2,5 млрд грн позитивно вплинуло на капіталовіддачу, збільшивши її на 23,84 грн/грн, або на 12,92%. Це свідчить про ефективну маркетингову політику, розширення асортименту та успішну адаптацію до ринкових умов воєнного часу.

Збільшення середньорічної вартості основних засобів на 29,8 млн грн призвело до зниження капіталовіддачі на 45,53 грн/грн, або на 24,67%. Цей негативний ефект перекрив позитивний вплив зростання виручки, що призвело до загального зниження показника. Важливо розуміти, що зниження капіталовіддачі в період активних інвестицій є закономірним явищем. Новопридбані основні засоби потребують часу для виходу на повну потужність.

Аналіз структури витрат виявляє ефективну політику управління операційними витратами. Адміністративні витрати скоротилися як в абсолютному вираженні (на 17,7 млн грн), так і в питомій вазі (з 2,23% до 1,90% доходу). Це свідчить про успішну оптимізацію управлінських процесів та скорочення непродуктивних витрат, що є критично важливим в умовах економічної нестабільності.

Витрати на збут зросли в абсолютному вираженні на 179,2 млн грн, проте їх питома вага у доході знизилася з 9,22% до 8,98%, що вказує на підвищення ефективності маркетингової та збутової діяльності. Компанія змогла нарощувати обсяги продажів при відносному зниженні витрат на просування продукції.

Амортизаційні відрахування зросли на 21,0%, що відповідає збільшенню вартості основних засобів. Незначне збільшення питомої ваги амортизації у доході (з 0,25% до 0,26%) свідчить про оптимальний рівень капіталомісткості бізнесу.

В умовах повномасштабної війни питання ефективного управління й аудиту основних засобів стало для українських компаній надзвичайно актуальним. ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» виступає показовим прикладом підприємства, яке змогло адаптуватися до нових економічних і логістичних викликів, забезпечити стабільне зростання виручки та модернізацію матеріально-технічної бази завдяки активній інвестиційній політиці та ефективному використанню ресурсів. Зростання коефіцієнта придатності та оновлення основних засобів свідчить про те, що компанія не лише підтримує належний технічний стан активів, а й формує резерв для майбутнього розвитку в післякризовий період.

Незважаючи на фінансову та політичну нестабільність, погіршення окремих маржинальних показників і значний тиск на здатність генерувати прибуток, підприємство зуміло утримати прибутковість, оптимізувати структуру витрат й ефективно впроваджувати сучасний аудит та контроль за основними засобами. Це забезпечує прозорість діяльності, знижує ризики втрат і підвищує рівень довіри зовнішніх стейкхолдерів до компанії. Комплексний фінансово-економічний аналіз, ґрунтуючись на реальних даних, підтверджує стійкість стратегії компанії в екстремальних умовах і демонструє її готовність до подальшого розвитку та збалансованого нарощення виробничого потенціалу.

3.3. Цифровізація аналізу та аудиту основних засобів: можливості, виклики та перспективи

В умовах зростання інформаційного потенціалу економіки та суспільства питання цифровізації набуває особливої актуальності, змінюючи

традиційні підходи до аудиту фінансової звітності загалом та аудиту основних засобів.

Цифровізація не лише скорочує часу на перевірку операцій з основними засобами, але й забезпечує зниження ризиків людських помилок, підвищує ефективність управління необоротними активами [35]. До того ж впровадження цифрових технологій забезпечує прозорість облікових даних і показників фінансової звітності щодо наявності основних засобів, нарахування амортизації, операцій з відображення витрат на ремонт і поліпшення, переоцінки, списання та інших господарських операцій, характерних для основних засобів [67].

Звісно, воєнний стан та нерегулярне енергопостачання загальмували поширення й використання не лише електронного обліку на підприємствах, але й комп'ютерних методів аудиту. Однак це не зменшило його актуальності, а навпаки – підкреслило важливість та необхідність подальшого розвитку цифрових рішень в аудиті [67].

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані», як представництво однієї з провідних світових технологічних корпорацій, активно впроваджує передові цифрові рішення в усіх сферах своєї діяльності, включаючи управління основними засобами. Дослідження практики цифровізації аналізу та аудиту основних засобів на прикладі цього підприємства дозволяє виявити ключові можливості, виклики та перспективні напрями розвитку даного процесу в умовах української економіки.

Сучасний арсенал цифрових інструментів для управління основними засобами включає кілька ключових технологій, кожна з яких вирішує специфічні завдання облікового та аудиторського процесу [69].

Штучний інтелект та машинне навчання відіграють центральну роль у автоматизації аналізу великих масивів даних про основні засоби. ШІ-алгоритми здатні обробляти 100% транзакцій замість вибіркового аналізу, характерного для традиційних методів аудиту, що забезпечує повне охоплення та виявлення аномалій у режимі реального часу. Системи на базі машинного

навчання можуть прогнозувати потребу в технічному обслуговуванні основних засобів, оптимізувати графіки амортизації та виявляти нетипові операції, що можуть свідчити про помилки або шахрайство.[78]

Технологія блокчейн революціонує підходи до аудиту основних засобів, забезпечуючи створення незмінного та прозорого реєстру всіх операцій з активами [69]. Кожна транзакція, пов'язана з придбанням, переміщенням, модернізацією або вибуттям основного засобу, фіксується у розподіленому реєстрі, що унеможливорює подальше внесення несанкціонованих змін. Це значно спрощує процес аудиторської перевірки, оскільки аудитори отримують доступ до повної та достовірної історії кожного активу без необхідності запитувати додаткові підтверджуючі документи [71]

RFID та штрих-кодування значно підвищують ефективність інвентаризації та відстеження місцезнаходження основних засобів. На відміну від традиційних методів, що вимагають ручного сканування кожного активу, RFID-технологія дозволяє одночасно зчитувати інформацію з множини об'єктів без прямої видимості, що скорочує час інвентаризації на 70-80%. Кожен актив отримує унікальний ідентифікатор, що забезпечує його простеження протягом усього життєвого циклу [70].

Якщо характеризувати цифрові технології в аудиті основних засобів, то потрібно розпочати з впровадження цифрових інструментів з тим, щоб трансформувати його з періодичної перевірки у безперервний процес моніторингу та контролю [46].

Автоматизований збір та аналіз аудиторських доказів стає можливим завдяки інтеграції аудиторського програмного забезпечення з обліковими системами клієнта. Аудитори отримують прямий доступ до електронних баз даних, що дозволяє автоматично витягувати інформацію про надходження, переміщення, амортизацію та вибуття основних засобів. Системи автоматичної перевірки можуть співставляти дані з різних джерел (облікові реєстри, банківські виписки, договори постачання, акти приймання), виявляючи невідповідності без ручного втручання.

Безперервний аудит (Continuous Auditing) являє собою автоматизований процес моніторингу транзакцій та контрольних процедур у режимі реального часу. На відміну від традиційного річного аудиту (він надає ретроспективну оцінку), безперервний аудит забезпечує найбільш проактивне виявлення ризиків та різних відхилень саме у момент їх виникнення. На нашу думку, це особливо актуально для основних засобів, оскільки дозволяє оперативно реагувати на несанкціоновані переміщення активів, а також невідповідності між обліковими даними та фактичною наявністю, помилки у розрахунках амортизації [71].

Аналітика великих даних дозволяє виявляти складні закономірності та аномалії, що можуть вказувати на проблеми з управління основними засобами. Predictive analytics допомагають прогнозувати ймовірність списання активів, оптимізувати графіки технічного обслуговування та планувати капітальні інвестиції на основі історичних даних про продуктивність та знос обладнання [68]. Сучасні технології дають змогу не лише автоматизувати рутинні операції. Вони забезпечують прозорість, своєчасність і достовірність даних. У таблиці 3.8 нами узагальнено ключові можливості цифровізації, що можуть бути впроваджені підприємствами та аудиторськими фірмами.

Таблиця 3.8

Можливості цифровізації аналізу та аудиту основних засобів

Роль цифровізації	Характеристика можливостей цифровізації
Підвищення точності та достовірності облікових даних	Автоматизація облікових процесів мінімізує ризик виникнення помилок, пов'язаних з людським фактором. Системи автоматичного розрахунку амортизації ил виключають можливість арифметичних помилок. Забезпечують дотримання обраної облікової політики підприємства. Інтеграція даних з різних джерел через API-інтерфейси усуває необхідність повторного введення інформації, що є частою причиною розбіжностей між різними обліковими регістрами
Оптимізація процесів інвентаризації та верифікації активів	Традиційна інвентаризація основних засобів є трудомістким процесом (вимагає значних часових та людських ресурсів). Впровадження RFID-технологій дозволяє скоротити час проведення інвентаризації з тижнів до годин.

Забезпечення прозорості та підзвітності	Блокчейн-технологія формує повний аудиторський слід для кожного активу, фіксуючи всі операції від моменту його придбання до моменту списання. Це забезпечує високий рівень прозорості та дозволяє аналітикам та аудиторам у режимі реального часу відстежувати переміщення активів, контролювати їх цільове використання та оперативно виявляти факти зловживань або ж розкрадань.
Скорочення витрат та підвищення операційної ефективності	Автоматизація рутинних процесів обліку та аудиту основних засобів звільняє час фахівців для виконання більш складних аналітичних і консультаційних завдань. Це також дає змогу аудиторським фірмам обслуговувати більшу кількість клієнтів без збільшення штату або розширювати перелік консалтингових послуг

Примітка. узагальнено авторкою на основі джерел [68,69,70,71]

ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» є представництвом глобальної корпорації Samsung Electronics, що спеціалізується на виробництві та реалізації споживчої електроніки, мобільних пристроїв, побутової техніки та B2B-рішень. Компанія функціонує та підтримує лідерські позиції на ринку електроніки, що вимагає ефективного управління значним портфелем основних засобів.

Структура основних засобів компанії включає офісні приміщення, торговельне обладнання для брендівих магазинів, демонстраційні зони, ІТ-інфраструктуру, транспортні засоби та інші матеріальні активи, необхідні для забезпечення маркетингової та дистриб'юторської діяльності. Як технологічна компанія, Samsung активно впроваджує цифрові рішення у всіх аспектах свого бізнесу, включаючи управління основними засобами.

Для обліку та управління основними засобами компанія використовує інтегровану ERP-систему, що забезпечує автоматизацію процесів придбання, обліку, амортизації, технічного обслуговування та вибуття активів. Система дозволяє вести облік відповідно до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку України, податкового законодавства та внутрішніх політик корпорації Samsung.

Практичні дослідження, проведені нами в контексті процедур аудиту основних засобів, дає можливість виділити основні переваги застосування комп'ютерних методів аудиту [34]. Зокрема, використання самих простих дає

зможу автоматизувати процеси інвентаризації, оцінки та обліку основних засобів. При цьому значно скорочується час, необхідний для обробки даних, а, відтак, питання аудиторської вибірки в умовах цифровізації нівелюється, адже сучасні технології дозволяють здійснювати суцільну перевірку усіх операцій із основними засобами, автоматично виявляючи незвичайні відхилення, помилки та потенційні випадки шахрайства [34,71].

Окрім того, цифрові рішення мінімізують ризики помилок, характерних для ручного введення інформації про основні засоби. Навіть найпростіші автоматизовані алгоритми, вбудовані в функціонал бухгалтерських програмних продуктів, забезпечують точність при нарахуванні амортизації та її коректного відображення через бухгалтерські записи, а також переоцінки, ремонту та списання основних засобів в обліку і узагальнення інформації у фінансовій звітності. Отже, в аудитора зникає потреба у застосуванні численних арифметичних перевірок. Серед переваг варто виділити можливість дистанційного доступу до інформації про основні засоби. Це дає аудиторам змогу оперативно перевіряти їхній стан, місцезнаходження та хронологію змін в режимі реального часу. Аналітичні процедури, які є надзвичайно важливими при аудиті основних засобів, суттєво спрощуються за умови використання сучасних цифрових технологій [67]. Їх застосування дає змогу аудиторам швидко здійснювати коефіцієнтний аналіз, зокрема розраховувати показники капіталовіддачі, капіталомісткості, рівня зносу основних засобів та інших ключових показників, що відображають їхню ефективність та вплив на фінансовий стан підприємства-клієнта [71].

Окрім переваг, необхідно враховувати і виклики, пов'язані з цифровізацією. Зокрема, важливими залишається наразі кібербезпека та захист даних. Для уникнення витоку або несанкціонованого доступу до інформації, необхідно наразі і на перспективу забезпечити надійні заходи захисту цифрових записів та технологічні засоби безпеки. Загалом, для забезпечення ефективного використання цифрових технологій в аудиті необхідно балансувати між інноваціями та традиційними підходами.

Висновки до розділу 3

В третьому розділі проведено комплексний аналіз методів і результатів цифровізації процесу обліку і аудиту основних засобів на прикладі Samsung Electronics Ukraine LLC, що охоплює роки 2022–2024. Здійснений детальний огляд змін у структурі та русі основних засобів компанії, підкріплений розрахунками коефіцієнтів ефективності використання активів та оцінкою впливу цифрових інструментів М.Е.Дос та ERP-системи та інші.

Відзначено суттєве зростання інвестицій у основні засоби та підвищення якісних показників їх ведення завдяки впровадженню сучасних автоматизованих рішень, що сприяли прозорості та оперативності контролю за рухом активів. Реалізовані засоби цифровізації дозволили знизити трудомісткість облікових процедур та покращити точність аудиторських висновків.

Проведений аналіз підтвердив результативність застосування ІТ-рішень для підвищення ефективності управління основними засобами, що демонструється покращенням фінансових і облікових показників Samsung Electronics Ukraine LLC. Зроблені висновки щодо оптимізації процесу аудиту, що відповідають сучасним вимогам до цифрової трансформації бізнесу.

Узагальнено, що цифровізація стала ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності та стійкості компанії у складних ринкових умовах, а результати аналізу, подані в розділі, підтверджують необхідність подальшого розвитку цифрових технологій для ефективного обліку, аналізу та аудиту основних засобів.

ВИСНОВКИ

Проведене нами дослідження теоретичних та прикладних аспектів обліку, аналізу й аудиту основних засобів та ефективності їх використання дозволило зробити такі висновки:

1. У магістерській кваліфікаційній роботі розкрито економічний зміст поняття «основні засоби» в податковому, бухгалтерському законодавстві та економічній літературі, та встановлено основні розбіжності у трактуванні даного поняття. Науковці, які вивчали трактування даних термінів не виносять єдине визначення, нами було узагальнено ряд висловлювань, і винесено спільне, що основні засоби – це матеріальні активи (засоби праці), які тривалий час (понад один рік; або операційний цикл, якщо він довше за один рік) беруть участь у виробничому процесі, під час здійснення господарської діяльності та зберігають натурально-речову форму та по частинах переносять свою вартість на виготовлений продукт, надану послугу або товар, шляхом амортизації.

2. Класифікація основних засобів на підприємстві відіграє важливу роль у інформаційному забезпеченні потреб користувачів. Питання, яким чином здійснювати класифікацію є суб'єктивним, адже кожне підприємство може вносити зміни у запропоновані класифікації різних як науковців так і фахівців. Проте, класифікація у розрізі плану рахунків є найпоширеніша та зручна у практичному використанні для бухгалтерів. Також встановили, що в процесі надходження, експлуатації та вибуття основних засобів застосовуються різні види їх оцінки.

3. Існують певні особливості в обліку основних засобів за міжнародними стандартами. Насамперед це стосується формування первісної вартості в залежності від події (придбання в кредит, обмін, внесок до статутного капіталу тощо), а також процесу переоцінки основних засобів, їх вибуття. Тому це дало змоги дійти до висновку, що більшою мірою між вітчизняними та міжнародними стандартами існує ряд спільних положень, проте й є вагомі розбіжності.

4. Магістерська кваліфікаційна робота була виконана на матеріалах ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані», основною діяльністю якого було надання оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворювання звуку й зображення. При проведенні аналізу фінансово – економічних показників діяльності досліджуваного підприємства було встановлено, що з кожним роком управління діяльністю підприємства все покращувалося, про що свідчить показник чистого доходу, який у 2024 році зріс на 57,1% (у відношенні до 2023 р.). Проте показник дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги зросла на 88,4%, що, з одного боку, є наслідком збільшення обсягів реалізації, а з іншого — може впливати на рівень ліквідності підприємства, оскільки частина коштів залишається у розрахунках із покупцями.

5. Організація бухгалтерського обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві знаходиться на належному рівні та облік здійснюється у відповідності до вимог НП(С)БО 7 «Основні засоби» та Податкового кодексу України.

6. Для забезпечення своєчасного та якісного обліку на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» організовано систему складання і опрацювання документів, тобто, документообіг та використовуються програмні продукти, зокрема, «М.е.Дос», а також «Інтернет-Банк-клієнт».

7. Усі операції, пов'язані з основними засобами на підприємстві оформляють відповідними первинними документами, що повинно забезпечити повну реєстрацію всіх господарських фактів і є основною передумовою ефективного управління підприємством.

8. Синтетичний та аналітичний облік надходження та вибуття основних засобів на підприємстві має задовільний стан, хоча існують і певні недоліки. Для обліку основних засобів у підприємстві відкриті шість субрахунків до рахунку 10 «Основні засоби» у відповідності до наявних груп основних

засобів. Облік ведеться за змішаною формою. Амортизація нараховується за прямолінійним методом.

9. Основні засоби на досліджуваному підприємстві мають відображення у двох формах річних звітів. У формі №1 Баланс вони відображаються лише у загальному вигляді, тобто сума залишкової вартості, первісна вартість та знос. При цьому у Примітках до річної фінансової звітності основні засоби розглядаються більш детально за кожною класифікаційною групою, що дає можливість управлінському персоналу більш широко аналізувати фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

10. Аналіз стану, динаміки та ефективності використання основних засобів на ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» свідчить про те, що підприємство володіє значною кількістю основних засобів, частину серед яких становлять основні засоби виробничого призначення, які поступово оновлюються. Слід розуміти, що зростання основних засобів розглядається як фактор, який знижує капіталовіддачу, проте в умовах технічного прогресу ріст основних засобів, особливо їх активної частини є закономірним явищем, тому керівництво повинно прагнути до ефективного його використання.

11. Опрацювавши програми аудиту та спостерігавши за виконанням окремих процедур дозволили сформуванню цілісного розуміння структури, послідовності та практичного змісту аудиторської перевірки, а також оцінити значення кожного етапу для формування обґрунтованої аудиторської думки щодо достовірності фінансової звітності підприємства.

12. Рекомендацією для досліджуваного підприємства є удосконалення системи внутрішнього контролю з метою підвищення ефективності аудиту. Передусім доцільно посилити рівень автоматизації контрольних процедур та забезпечити регулярний аналіз відхилень. Це сприятиме зменшенню кількості помилок, підвищить надійність облікових даних і, відповідно, полегшить роботу зовнішніх аудиторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агрес О. Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Львів, 2013. 20 с.
2. Атамас П. Й. Управлінський облік : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 440 с.
3. Бондаренко Н. М., Бідняк К. І. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на підприємстві. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2015. Т. 20, Вип. 1(1). С. 157–161.
4. Бондаренко Н. М., Шачаніна Ю. К. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. *Науковий вісник ХДУ*. 2017. Вип. 23, Ч. 3. С. 119–122.
5. Бразілій Н. М. Організація внутрішнього контролю на підприємстві: теорія та практика. *Фінанси, облік і аудит*. 2015. № 26. С. 112–118.
6. Бухгалтерський облік II : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 326 с.
7. Васильків М., Чубай В. Аудит операцій з основними засобами: методика, чинники, які потрібно враховувати, помилки та порушення, що виявляються. *Молодий вчений*. 2021 №4(92). С. 288-296. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-4-92-6>.
8. Верига Ю. А., Орищенко М. М., Звягольська Н. В. та ін. Облікова політика підприємства : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 312 с.
9. Гапонюк А. І., Довжик О. О. Особливості обліку основних засобів у сучасних умовах господарювання. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2018. Вип. 25. С. 803–807.
10. Геращенко І. О., Стрижко О. А. Управління ефективністю використання основних засобів. *Економіка і регіон*. 2015. № 4(53). С. 23–28.

11. Графік документообігу: його значення, порядок складання і контроль за дотриманням. *iFactor*: веб-сайт. URL: <https://i.factor.ua/> (дата звернення: 14.08.2025).
12. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. № 3(21), Ч. 2. С. 23–31.
13. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2016. 424 с.
14. Гужел Ю. Основні засоби в новому податковому обліку. *Баланс*. 2015. № 10. С. 3–5.
15. Гуцаленко Л. В., Романець А. В. Проблеми управління у великотоварних агропромислових формуваннях. *Формування ринкової економіки*. 2015. № 33. С. 532–539.
16. Даценко Г. В. Управління ризиками при проведенні внутрішнього аудиту на підприємстві. *Економіка та держава*. 2021. № 1. С. 5–10.
17. Добрянська Н. А., Поліщук Т. С. Бухгалтерський баланс та його аналіз. *Ефективна економіка*. 2015. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 21.08.2025).
18. Єршова Н. Ю., Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Київ : Магнолія-2006, 2015. 312 с.
19. Жадан Т. А., Лозова Н. В. Економічна сутність основних засобів підприємства: обліковий аспект. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. С. 1112–1116.
20. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» : від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 06.02.2025).
21. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 29.09.2025).

22. Збірник положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Дніпро : ТОВ «Баланс-Клуб», 2016. 187 с.
23. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/> (дата звернення: 11.02.2025).
24. Касич А. О., Леуська С. М. Порівняльний аналіз визначення основних засобів за міжнародними стандартами. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 915–921.
25. Клюха Н. В. Особливості бухгалтерського обліку основних засобів: вітчизняна та міжнародна практики. *Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2015. Вип. 2(4). С. 145–149.
26. Коваленко О. В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. *Економічний вісник ЗДІА*. 2014. Вип. 7. С. 20–27.
27. Ковальчук Т. М., Никифорак І. І. Облік і аудит : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2014. 503 с.
28. Кравченко О. В., Селезньова О. В. Стан розвитку обліку та контролю основних засобів на вітчизняних підприємствах та напрями їх удосконалення. *Вісник СумДУ*. 2022. № 2. С. 9–16.
29. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. та ін. Фінансовий облік : підруч. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
30. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. та ін. Фінансовий облік : підруч. 4-те вид., допов. і перероб. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 478 с.
31. Кузик Н.П., Венгер А.М. Зменшення корисності основних засобів підприємств агробізнесу: інтеграція європейських стандартів. *Євроінтеграційний вектор розвитку агроєкосистем в Україні: глобальні виклики та перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Харків, 5 червня 2025 р.). Харків: Державний біотехнологічний університет, 2025.

С. 166–168. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/server/api/core/bitstreams/83374cf8-da23-4b2b-8117-07dc1095eab2/content> (дата звернення 10.09.2025).

32. Кузик Н.П., Шевчук К.В., Гаврилишин В.О. Методичні підходи до оцінки та обліку знецінення основних засобів аграрних підприємств в умовах воєнних викликів. *Економіка та суспільство*. 2025. № 79. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6807>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-170>.

33. Кузик Н.П., Шевчук К.В., Вершута Ю.С. Якість як детермінантна ознака аудиту фінансової звітності. *Економіка та суспільство*. 2024. №70. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5395>. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-137>.

34. Кузик Н. П., Франчук В. А. Цифровізація аудиту основних засобів: можливості, виклики та перспективи. *Економічні дні – 2025 : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів*, м. Київ, 10 квіт. 2025 р. Київ : НУБіП України, 2025. С. 399–400

35. Кузик Н. П., Франчук В. А. Аудиторські процедури щодо знецінення необоротних активів аграрних підприємств. *Сучасні проблеми економіки, обліку, аудиту та фінансів* : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 7–8 листоп. 2025 р. Київ, 2025. С. 350–352

36. Кулаковська Т. А., Духова О. М. Оцінка ефективності використання та відтворення основних фондів підприємств: методичний аспект. *Економіка та управління національним господарством*. 2018. Вип. 25. С. 47–52.

37. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 (МСБО 16) «Основні засоби» від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text (дата звернення: 05.02.2025).

38. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів : наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text> (дата звернення: 11.02.2025).

39. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання : наказ Міністерства фінансів України від 13.09.2016 р. № 818. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-16#Text> (дата звернення: 11.02.2025).

40. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 19.08.2025).

41. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення: 05.02.2025).

42. Не склали графік документообігу? Чекайте наслідків. Голоvbух: веб-сайт. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7168-ne-sklali-grafk-dokumentoobgu-cheokayte-nasldkv> (дата звернення: 14.08.2025)

43. Облік основних засобів 2021. *Голоvbух*: веб-сайт. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7090-oblk-osnovnih-zasobv> (дата звернення: 21.08.2025)

44. Облікова політика підприємства : навч. посіб. / Ю. А. Верига та ін. Київ : ЦУЛ, 2015. 312 с.

45. Основні засоби: правила, нюанси, нестандартні ситуації : практич. керівн. Дніпро : ТОВ «Баланс-Клуб», 2013. 111 с.

46. Онешко С. В., Вітер С. А., Вірмейчик А. М. Стратегія розвитку аудиту в умовах вої економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 15. С. 64–69. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.15.64.

47. П(С)БО VS МСФЗ: відмінності. iFactor: веб-сайт. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/august/issue-69/article-110422.html> (дата звернення: 21.08.2025)

48. Петрик О. А., Олійник А. В. Теоретичні та практичні аспекти аудиту основних засобів підприємств у період відновлення економіки України. *Фінанси України*. 2025. № 6. С. 118–128.
49. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2755-17#n2941> (дата звернення: 05.02.2025).
50. Пилипенко І. І. Сучасний аудит. Київ : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2015. 643 с.
51. Пилипенко Л. М., Демська Ю. В. Концептуально-теоретичні основи бухгалтерського обліку амортизації та зносу необоротних активів підприємства. *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 195–204.
52. Пирець Н. М., Псюк Ю. А. Порівняльний аналіз національних та міжнародних стандартів обліку основних засобів. *Всеукраїнський наук.-виробн. журнал*. 2013. № 44. С. 325–330.
53. Пчелинська Г. В. Облікова політика підприємства як чинник формування аналітичного інструментарію управління основними засобами. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-27>.
54. Радіонова Н. Й., Губська Д. В. Особливості обліку та аудиту основних засобів відповідно до вимог міжнародних стандартів. *Економічний простір*. 2019. № 146. С. 113–124.
55. Радіонова Н. Й., Михайлюк О. В. Організація внутрішньогосподарського контролю основних засобів на підприємствах України. *Інтернаука*. 2018. № 14(54). С. 37–39.
56. Садовська І. Б., Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2013. 688 с.
57. Сокольська Р. Б., Зелікман В. Д., Акімова Т. В. Фінансовий аналіз. Частина І. Аналіз фінансової звітності. Дніпро : НМетАУ, 2015. 92 с.
58. Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Політехніка, 2017. 248 с.

59. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2015. 647 с.
60. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : підручник. 6-ге вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2013. 981 с.
61. Фінансовий облік : конспект лекцій / Абрамчук М. Ю. та ін. Суми : СумДУ, 2018. 395 с.
62. Фрайман А. В., Селіванова Н. М. Удосконалення організації обліку основних засобів в період карантину. *Economics: time realities*. 2022. № 2(60). С. 68–81.
63. Шаманська О. І. Система оцінки ефективності управління ресурсним потенціалом підприємств АПК. *Ефективна економіка*. 2016. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/> (дата звернення: 26.10.2025).
64. Шкуліпа Л. В. Аналіз методології обліку основних засобів за МСБО 16 «Основні засоби» та П(С)БО 7 «Основні засоби». *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 4. С. 102–110.
65. Шубіна С. В., Малахов В. А., Літвінцева Н. С. Комплексний аналіз основних засобів промислового підприємства. *Вісник університету банківської справи*. 2017. № 3(30). С. 95–101.
66. Якимова Л.П., Смольнікова К.А. Аналіз основних засобів підприємства: проблемно-діагностичний підхід. *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. 2020. №84. С. 155-161
67. Янковська К. Вплив цифрових технологій на проведення аудиту. *Аграрна економіка*. 2023. Т. 16. № 3-4. С. 68–74. URL: http://agrarianeconomy.lnau.edu.ua/images/docs/ae_2023_16_3-4/AE-16_3-4_8.pdf(дата звернення: 22.01.2025).
68. How AI is Revolutionizing Audit Automation in Modern Accounting. Bernie CPA : веб-сайт. URL: <https://blog.berniecpa.com/how-ai-is-revolutionizing-audit-automation-in-modern-accounting-10/> (дата звернення: 26.10.2025).

69. Blockchain for Fixed Asset Management: Benefits & Uses. Synergy Evolution : веб-сайт. URL: <https://synergyevolution.co.za/blog/blockchain-fixed-asset-management/> (дата звернення: 13.10.2025).

70. RFID Asset Tracking: How It Works, Best Solutions, and Tag Types. Comparesoft : веб-сайт. URL: <https://comparesoft.com/assets-tracking-software/rfid-asset-tracking/> (дата звернення: 26.09.2025).

71. How to audit the next generation of digital assets. EY : веб-сайт. URL: https://www.ey.com/en_gl/insights/assurance/how-to-audit-the-next-generation-of-digital-assets (дата звернення: 08.11.2025).

72. Kuzyk, N., Shevchuk, K., Mishchenko, T., & Venher, A. (2025). International Financial Reporting Standards in the national practice of accounting for revaluation and impairment of fixed assets. *Economics and Business Management*, 16(1), 214-233. <https://doi.org/10.31548/economics/1.2025.235>

ДОДАТКИ

Додаток А.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Самсунг Електронікс Україна Компані"	Дата (рік, місяць, день)	31 грудня 2023
Територія	М.КИЇВ	за КОД КОД ПІ	UA80000000000126643
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення	за КВЕД	46.43
Середня кількість працівників ²	114		
Адреса, телефон	вулиця Льва Толстого, буд. 57, м. КИЇВ, М.КИЇВ обл., 01032		3905333
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про суцільний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

КОДИ
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
01/2023
01/2023

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД | 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 893	7 246
первісна вартість	1001	21 195	23 109
накопичена амортизація	1002	17 302	15 863
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7	-
Основні засоби	1010	101 380	111 881
первісна вартість	1011	262 643	276 063
знос	1012	161 263	164 182
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	7 719	44
Відстрочені податкові активи	1045	212 407	233 265
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	325 406	352 436
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 047 387	1 105 163
виробничі запаси	1101	2 097	13 824
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	1 045 290	1 091 339
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 969 090	2 961 839
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	33 108	30 498
з бюджетом	1135	161 219	158 382
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	24 360	22 738
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	8 864	12 937
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 872 754	3 043 330
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 591 463	532 760
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	1 591 463	532 760
Витрати майбутніх періодів	1170	6 721	5 462
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

Продовження дод. А.1

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	26 844	30 850
Усього за розділом II	1195	6 741 810	7 903 959
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	7 067 216	8 256 395

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	327 744	327 744
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 103 133	3 744 749
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	3 430 877	4 072 493
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 314	3 107
Довгострокові забезпечення	1520	15 253	20 651
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	16 567	23 758
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 119	2 981
товари, роботи, послуги	1615	2 067 141	2 393 346
розрахунками з бюджетом	1620	152 622	98 341
у тому числі з податку на прибуток	1621	152 622	98 341
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	187 258	231 022
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 198 895	1 418 672
Доходи майбутніх періодів	1665	12 737	15 720
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	62
Усього за розділом III	1695	3 619 772	4 160 144
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	7 067 216	8 256 395

Керівник

Головний бухгалтер

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Е.П. Чой Санг
В/к
Красноштан
Сергей
Анатолійови
Ч

Чой Санг Шік

Красноштан Сергій Анатолійович

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Самсунг Електронікс Україна Компані"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2024	01	01
			36048094		
	(найменування)		ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)				
	за	Рік 2023	р.		
		Форма № 2	Код за ДКУД	1801003	

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19 680 840	14 146 535
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16 730 530)	(10 736 219)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 950 310	3 410 316
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	30 020	225 951
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(439 734)	(243 878)
Витрати на збут	2150	(1 815 375)	(1 250 079)
Інші операційні витрати	2180	(510)	(176 580)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	724 711	1 965 730
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	340 104	115 199
Інші доходи	2240	131	10 865
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(208 755)	(12 194)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(34 032)	(519 158)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження дод.А.2

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	822 159	1 560 442
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(180 543)	(312 476)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	641 616	1 247 966
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	641 616	1 247 966

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	37 838	24 410
Витрати на оплату праці	2505	208 219	312 313
Відрахування на соціальні заходи	2510	24 695	39 874
Амортизація	2515	48 461	114 751
Інші операційні витрати	2520	1 935 175	1 380 825
Разом	2550	2 254 388	1 872 173

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП Чой Саня
Б/Ік
Красноштан
Сергій
Анатолійович

Чой Санг Шік

Красноштан Сергій Анатолійович

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Самсунг Електронікс Україна Компані" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2024	01	01
		за ЄДРПОУ	36048094		

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2023** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	21 974 003	18 477 712
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	246 743	187 258
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	24 906	66 228
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(21 944 394)	(17 190 835)
Праці	3105	(177 781)	(234 513)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(24 695)	(37 964)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(522 717)	(637 726)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(255 681)	(178 570)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(198 713)	(338 043)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(68 322)	(121 112)
Витрачання на оплату авансів	3135	(87 383)	(51 649)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(492 764)	(240 425)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-1 004 082	338 086
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	180	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	106 057
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження дод.А.4

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(53 454)	(58 116)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-53 274	47 941
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	316 079
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	584 831
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(1 347)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-1 347	-268 752
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-1 058 703	117 275
Залишок коштів на початок року	3405	1 591 463	1 474 188
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	532 760	1 591 463

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Чой Санг Шік
 Сергій
 Анатолійович

Чой Санг Шік

Красноштан Сергій Анатолійович

Додаток А.5

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Самсунг Електронікс Україна Компані"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2024	01	01
			36048004		
			ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		

(найменування)

Звіт про власний капітал
за Рік 2023 р.

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	327 744	-	-	-	3 103 133	-	-	3 430 877
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	327 744	-	-	-	3 103 133	-	-	3 430 877
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	641 616	-	-	641 616
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження дод.А.5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	641 616	-	-	641 616
Залишок на кінець року	4300	327 744	-	-	-	3 744 749	-	-	4 072 493

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Чой Санг
Шік
Красноштан
Сергій
Анатолійович

Чой Санг Шік

Красноштан Сергій Анатолійович

Додаток А.6

Вертикальний аналіз балансу підприємства (тис. грн.)

Актив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи		7246	9531	0.09	0.08
Нематеріальні активи	1000				
первісна вартість	1001	111881	160996	1.36	1.27
накопичена амортизація	1002	44	42	0.0005	0.0003
Незавершені капітальні інвестиції	1005	233265	245333	2.83	1.94
Основні засоби	1010	352436	415902	4.27	3.29
первісна вартість	1011				
знос	1012	110516 3	159599 4	13.39	12.63
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	296183 9	371106 2	35.87	29.37
Усього за розділом I	1095	304333 0	300918 7	36.86	23.82
II. Оборотні активи		532760	331831	6.45	26.26
Запаси	1100		6		
Виробничі запаси	1101	30850	37810	0.37	0.30
Незавершене виробництво	1102	790395 9	122188 38	95.73	96.71
Готова продукція	1103	825639 5	126347 40	100,00	100,00
Поточні біологічні активи	1110	7246	9531	0.09	0.08
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	111881	160996	1.36	1.27
Дебіторська заборгованість зарозрахунками: за виданими авансами	1130	44	42	0.0005	0.0003
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	233265	245333	2.83	1.94
Гроші та їх еквіваленти	1165	352436	415902	4.27	3.29
Готівка	1166				
Рахунки в банках	1167	110516 3	159599 4	13.39	12.63
Інші оборотні активи	1190	296183 9	371106 2	35.87	29.37
Усього за розділом II	1195	304333 0	300918 7	36.86	23.82
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	532760	331831 6	6.45	26.26
Баланс	1300	30850	37810	0.37	0.30

Продовження дод. А.6

Пасив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал		327744	327744	3.97	2.59
Зареєстрований капітал	1400				
Капітал у дооцінках	1405	374474 9	432945 9	45.36	34.27
Додатковий капітал	1410	407249 3	465720 3	49.33	36.86
Усього за розділом I	1495				
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		3107	6274	0.0376	0.0497
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20651	27752	0.25	0.22
Довгострокові забезпечення	1520	23758	34026	0.29	0.27
Усього за розділом II	1595				
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		239334 6	591193 3	28.99	46.79
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	98341	112645	1.19	0.89
товари, роботи, послуги	1615	231022	338999	2.80	2.68
розрахунками з бюджетом	1620	141867 2	155779 0	17.18	12.33
- у тому числі з податку на прибуток	1621	62	222	0.0008	0.0018
розрахунками зі страхування	1625	416014 4	794351 1	50.39	62.87
розрахунками з оплати праці	1630	825639 5	126347 40	100,00	100,00
Інші поточні зобов'язання	1690	327744	327744	3.97	2.59
Усього за розділом III	1695	374474 9	432945 9	45.36	34.27
Баланс	1900	407249 3	465720 3	49.33	36.86

Додаток А.7

Горизонтальний аналіз балансу підприємства (тис. грн.)

Актив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	Частка у % до суми балансу 2020 р.	Частка у % до суми балансу 2021 р.
1	2	3	4	5	6
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	7 246	9 531	+2 285	131,5
первісна вартість	1001	23 109	24 172	+1 063	104,6
накопичена амортизація	1002	15 863	14 641	-1 222	92,3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	7	+7	-
Основні засоби	1010	111 881	160 996	+49 115	143,9
первісна вартість	1011	276 063	338 857	+62 794	122,7
знос	1012	164 182	177 861	+13 679	108,3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	44	42	-2	95,5
Усього за розділом I	1095	233 265	245 333	+12 068	105,2
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	352 436	415 902	+63 466	118,0
Виробничі запаси	1101				
Незавершене виробництво	1102	1 105 163	1 595 994	+490 831	144,4
Готова продукція	1103	13 824	4 398	-9 426	31,8
Поточні біологічні активи	1110	1 091 339	1 009 625	-81 714	92,5
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 961 839	3 711 062	+749 223	125,3
Дебіторська заборгованість зарозрахунками: за виданими авансами	1130	224 555	541 301	+316 746	241,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 043 330	3 009 187	-34 143	98,9
Гроші та їх еквіваленти	1165	532 760	3 318 316	+2 785 556	623,0
Готівка	1166	5 462	5 168	-294	94,6
Рахунки в банках	1167	30 850	37 810	+6 960	122,6
Інші оборотні активи	1190	7 903 959	12 218 838	+4 314 879	154,6
Усього за розділом II	1195	8 256 395	12 634 740	+4 378 345	153,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	7 246	9 531	+2 285	131,5
Баланс	1300	23 109	24 172	+1 063	104,6

Продовження дод. А.7

Пасив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	Частка у % до суми балансу 2020 р.	Частка у % до суми балансу 2021 р.
1	2	3	4	5	6
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	327 744	327 744	0	100,0
Капітал у дооцінках	1405	3 744 749	4 329 459	+584 710	115,6
Додатковий капітал	1410	4 072 493	4 657 203	+584 710	114,4
Усього за розділом I	1495				
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		3 107	6 274	+3 167	202,0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	20 651	27 752	+7 101	134,4
Довгострокові забезпечення	1520	23 758	34 026	+10 268	143,2
Усього за розділом II	1595				
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		2 981	3 855	+874	129,3
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 393 346	5 911 933	+3 518 587	247,1
товари, роботи, послуги	1615	98 341	112 645	+14 304	114,6
розрахунками з бюджетом	1620	12	12	0	100,0
- у тому числі з податку на прибуток	1621	231 022	338 999	+107 977	146,8
розрахунками зі страхування	1625	1 418 672	1 557 790	+139 118	109,8
розрахунками з оплати праці	1630	15 720	18 052	+2 332	114,8
Поточні забезпечення	1660	62	222	+160	358,1
Усього за розділом III	1695	4 160 144	7 943 511	+3 783 367	190,9
Баланс	1900	8 256 395	12 634 740	+4 378 345	153,0

Додаток Б.1

Оцінка компонентів властивого ризику

Аудиторська фірма _____ «Центр-Аудит» _____

Підприємство _____ ТОВ«Самсунг Електронікс Україна Компані» _____

Звітний період _____ 2024 рік _____

№ з/п	Вид ризику	Рівень ризику		
		високий	помірний	низький
1	2	3	4	5
1	Новий клієнт	+		
2	Галузь незнайома для аудиторської фірми		+	
3	Здійснення зовнішньоекономічної діяльності	+		
4	Галузевий чи загальний спад виробництва		+	
5	Наявність незавершеного виробництва		+	
6	Власник підприємства є держава, або підприємство входить в склад групи, одним з членів якої є державне підприємство або в майбутньому власником буде держава, або підприємство буде входити в групу, одним з членів якої є державне підприємство			+
7	Підприємство має великі фінансові проблеми, має значну кредиторську заборгованість перед кредиторами, і існують великі сумніви відносно здатності підприємства продовжувати діяльність		+	
8	Чи має керівництво організації, яка перевіряється достатньо для ефективного ведення бізнесу компетентність, досвід і знання?		+	
9	Чи займає керівництво клієнта невірну позицію по відношенню до зовнішньої законодавчої бази чи іншим нормативним актам?			+
10	Оманливі або конкурентні ринки			+
11	Залежність від невеликої кількості замовників		+	
12	Залежність від невеликої кількості постачальників			+
13	Підприємство бере участь в великій кількості спорів і судових суперечок			+
14	Поточні проблеми організації клієнта		+	
15	Загроза ліквідації або реорганізації		+	
16	Прийняття оперативних і фінансових рішень в основному однією людиною		+	
17	Негативні висновки за наслідками попередніх перевірок контролюючих органів			+
18	Географічне віддалення філій або відокремлених підрозділів			+
19	Відсутність у штатному розкладі посади бухгалтера з податкового обліку	+		
20	Постійне підвищення кваліфікації працівників бухгалтерії			+
	Загальний рівень властивого ризику	3	9	8
	Прийнятий рівень ризику для планування суттєвості		+	

Додаток Б.2

Витяг з анкети внутрішнього контролю

Аудиторська фірма _____ «Центр-аудит» _____

Підприємство _____ ТОВ «Самсунг Електронікс Україна Компані» _____

Період перевірки _____ 01.01.2024 – 31.12.2024 _____

Тест внутрішнього контролю _____ основних засобів _____

Мета контролю: - з'ясувати чи:

1) надходження, вибуття та наявність основних засобів обліковуються відповідно до діючого законодавства

2) правильно проводиться експлуатація основних засобів

3) процес руху основних засобів належним чином контролюється

№	Зміст	Варіанти відповіді			Примітки
		Так	Ні	Інформація відсутня	
1	Чи проведена класифікація основних засобів згідно з планом рахунків?	+			Аналіз правильності класифікації
2	Чи зараховуються за первісною вартістю придбані (споруджені) основні засоби?	+			Відомості про основні засоби (накладні, рахунки-фактури, акти приймання-передачі ОЗ)
3	Чи збільшується первісна вартість основних засобів на суму витрат, пов'язаних із їх поліпшенням?	+			Акти про проведення модернізації та накази по ній
4	Чи проводиться переоцінка основних засобів, якщо остаточна вартість об'єкта більше ніж на 10% відрізняється від справедливої вартості на дату балансу?	+			Відомості переоцінки
5	Справедлива вартість визначається на основі: — експертної оцінки; — результатів роботи внутрішньої комісії під-ва;	+			Результатів роботи внутрішнього контролю. Внутрішній

	— висновків бухгалтерії; — інших джерел				контроль задовільний
6	Інформація про зміни первісної вартості та суми зносу заноситься у регістри аналітичного обліку на основі: — відомості переоцінки; — висновку експерта; — бухгалтерських довідок; — інших документів	+			Відомості переоцінки
7	Чи підлягають обов'язковій переоцінці повністю спрацьовані основні засоби та нематеріальні активи, які використовуються у господарській діяльності підприємства?	+			-
8	Справедлива вартість переоцінених основних засобів та нематеріальних активів підтверджується: — експертною оцінкою; — прайс-листами; — довідками, рахунками заводу-виробника; — іншими документами?				Довідками, розрахунками бухгалтерії
9	Чи нараховується амортизація впродовж усього терміну використання об'єкта?	+			Реєстри про амортизацію
10	За яким методом нараховується амортизація основних засобів: а) прямолінійним; б) зменшення залишкової вартості; в) прискореного зменшення; г) кумулятивним; г) виробничим; д) за нормами податкового законодавства?				Прямолінійним

11	При застосуванні норм і методів податкового законодавства щодо нарахування амортизації чи проводиться окремо розрахунок для потреб фінансового обліку?			+	-
12	Чи змінювався протягом звітного періоду метод нарахування амортизації?		+		-
13	Ким приймається рішення про ліквідацію, продаж основних засобів: - керівником; - технічною комісією; - іншою особою?				Керівником підприємства та технічною комісією
14	Чи проводиться інвентаризація основних засобів, згідно з НП(с)БО 7?	+			Накази про інвентаризацію, інвентаризаційний опис, ОЗ-9